

Bruselj, 8. september 2023
(OR. en)

12800/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0315 (COD)

COMPET 850
MI 725
SOC 593
ECOFIN 855
DRS 45
FREMP 238
JAI 1128
MDC 1
ENT 187
ENV 963
DIGIT 169
CODEC 1562
IA 217

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	5. september 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 516 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o evropskih čezmejnih združenjih

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 516 final.

Priloga: COM(2023) 516 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.9.2023
COM(2023) 516 final

2023/0315 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o evropskih čezmejnih združenjih

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2023) 306 final} - {SWD(2023) 292 final} - {SWD(2023) 293 final} -
{SWD(2023) 294 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Predlog izhaja iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 17. februarja 2022, namenjene spodbujanju združenj in drugih neprofitnih organizacij v EU pri dokončnem oblikovanju notranjega trga, varstvu njihovih temeljnih pravic in spodbujanju demokratičnega prostora EU. Natančneje, v resoluciji je bila v skladu s členom 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) Komisija pozvana, naj predloži dva nova zakonodajna predloga: uredbo (v skladu s členom 352 PDEU), ki vzpostavlja pravno obliko „evropskih združenj“, in direktivo o harmonizaciji skupnih minimalnih standardov za neprofitne organizacije (v skladu s členom 114 PDEU). Evropska komisija se je na poziv Evropskega parlamenta pozitivno odzvala, saj se je strinjala s potrebo po vzpostavitvi spodbudnega okolja za neprofitni sektor, v katerem so združenja najbolj razširjena pravna oblika.

Namen predloga je izboljšati delovanje notranjega trga neprofitnih združenj z določitvijo ukrepov za uskladitev pogojev za ustanovitev in delovanje evropskih čezmejnih združenj, da se olajša učinkovito uresničevanje prostega pretoka neprofitnih združenj, ki delujejo na notranjem trgu.

Neprofitna združenja so prevladujoča pravna oblika med neprofitnimi organizacijami v Evropski uniji, pri čemer jih je po ocenah v državah članicah EU 3,8 milijona. Neprofitna združenja so tudi najštevilnejša med štirimi pravnimi oblikami, ki jih tradicionalno zajema socialno gospodarstvo¹. Med njimi 310 000 neprofitnih združenj deluje v več kot eni državi članici, medtem ko bi lahko morebiti nadaljnjih 185 000 teoretično opravljalo čezmejne dejavnosti, če bi bile ovire odpravljene. Neprofitna združenja so organizacije, gibalno katerih so ključna načela socialnega gospodarstva: dajanje prednosti ljudem ter socialnemu in okoljskemu namenu pred dobičkom, ponovno vlaganje večine dobička in presežkov v izvajanje dejavnosti v interesu članov/uporabnikov („skupni interes“) ali širše družbe („splošni interes“) ter demokratično ali participativno upravljanje.

Neprofitna združenja delujejo v sektorjih s socialnim učinkom, kot so zdravstvo, socialne storitve, socialno vključevanje, kultura, šport, raziskave in razvoj, izobraževanje in usposabljanje, ki prispevajo 2,9 % k BDP EU. S svojo strukturo, ki temelji na članstvu, imajo tudi neposreden učinek finančnega vzvoda na državljane, ki so člani, donatorji ali upravičenci do njihovih dejavnosti. Dejavnosti neprofitnih združenj, če se opravljajo za plačilo, pomenijo storitev v smislu člena 57 PDEU.

Neprofitna združenja pozitivno vplivajo na zagotavljanje socialne pravičnosti in blaginje za državljane EU ter imajo pomembno vlogo pri rasti na notranjem trgu. Vendar njihov družbeno-gospodarski potencial ni izkoriščen v celoti. Vse možnosti notranjega trga je mogoče izkoristiti le, če imajo vsi udeleženci pravice, zagotovljene na njem. Zato potrebujejo neprofitna združenja predvidljiv pravni okvir, ki jim omogoča brezhibno opravljanje njihovih dejavnosti, tudi kadar jih opravljajo prek meja na notranjem trgu.

Neprofitna združenja in njihove dejavnosti trenutno različno ureja posebna zakonodaja v 24 državah članicah², kar ustvarja pravno negotovost ter različne upravne postopke in

¹ Drugi pravni subjekti v socialnem gospodarstvu so zadruge, družbe za vzajemno zavarovanje (vzajemne družbe) in fundacije.

² Na Irskem, Danskem in Švedskem združenja urejajo načela, oblikovana s pravno teorijo in s sodno prakso.

zahteve. Pravila o ustanavljanju, članstvu in upravljanju nalagajo različne zahteve. Na primer, število fizičnih ali pravnih oseb, potrebnih za ustanovitev neprofitnega združenja, znaša glede na državo članico od 3 do 20. Kadar gre za članstvo ali opravljanje izvršne vloge v neprofitnem združenju se uporabljajo različne zahteve, ki se v nekaterih primerih nanašajo na državljanstvo ali zakonito bivanje. Čeprav imajo vsa neprofitna združenja izvršni in odločevalski organ, se pravila, ki veljajo za njihovo upravljanje, med državami članicami razlikujejo. Poleg tega pridobivanje pravne osebnosti neprofitnih združenj poteka po različnih pravilih, pri čemer nekatere države članice pravno osebnost podeljujejo na podlagi registracije, druge pa na podlagi priznavanja pristojnih organov ali same ustanovitve. Razlikujejo se tudi možnosti za opravljanje gospodarskih dejavnosti. Poleg tega velika večina držav članic ne priznava združenj iz drugih držav članic, ki želijo opravljati čezmejne dejavnosti. Tako so neprofitna združenja, ki želijo opravljati gospodarske dejavnosti v drugi državi članici, tam prisiljena ustanoviti in registrirati povsem novo neprofitno združenje, kar pomeni dodatne upravne stroške in formalnosti. To posledično vpliva tudi na usmerjanje kapitala med neprofitnimi združenji, kar ovira nemoten pretok kapitala in ogroža zmožnost neprofitnih združenj, da opravljajo svoje dejavnosti v drugi državi članici. Pravila se poleg tega razlikujejo v zvezi z dostopom do kapitala, težave pa se lahko pojavijo tudi pri dostopu do finančnih posojil, kreditov in jamstev v kreditnih institucijah. Ker so združenja neprofitna, so ovire še posebno velike in povečujejo finančno breme, ki ga morajo prevzeti, kadar delujejo prek meja v Uniji.

Kot je bilo ugotovljeno v okviru ocene učinka, na kateri temelji ta predlog, te razlike povzročajo neupravičene stroške izpolnjevanja obveznosti za neprofitna združenja, ki želijo opravljati storitve v več državah članicah, ustvarjajo negotovost glede veljavnih obveznosti ter lahko preprečujejo opravljanje in nadaljnji razvoj storitev z družbenim učinkom na notranjem trgu. Ta raznolikost pa ne ogroža le pravilnega delovanja notranjega trga, temveč negativno vpliva tudi na svobodo združevanja, svobodo izražanja in obveščanja, nenazadnje pa neprofitna združenja ovira pri izkoriščanju njihovega celotnega potenciala za ustvarjanje gospodarske in družbene vrednosti v EU.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je vključen v delovni program Komisije za leto 2023 kot del okvira socialnega gospodarstva pod krovnim ciljem Komisije „Gospodarstvo za ljudi“³, s čimer prispeva k cilju *f* „gospodarstva, ki se lahko učinkovito odziva na potrebe državljanek in državljanov EU za zagotovitev socialne pravičnosti in blaginje“. V tem smislu je povezan z ukrepi, napovedanimi v akcijskem načrtu za socialno gospodarstvo⁴, in skupaj z njimi tvori t. i. okvir socialnega gospodarstva, in sicer so to: predlog priporočila Sveta o „razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo“⁵ in dva delovna dokumenta služb Komisije o določitvi „ustreznih okvirov obdavčitve za subjekte socialnega gospodarstva“⁶ in „nediskriminatorni obdavčitvi

³ Gospodarstvo za ljudi (europa.eu).

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Ustvarjanje gospodarstva po meri ljudi: akcijski načrt za socialno gospodarstvo“ (COM(2021) 778 final).

⁵ Priporočilo Sveta o razvoju okvirnih pogojev socialnega gospodarstva (COM(2023) 316 final z dne 13. junija 2023).

⁶ Delovni dokument služb Komisije: ustrezni okviri obdavčitve za subjekte socialnega gospodarstva (SWD(2023) 211 final z dne 13. junija 2023).

dobrodelnih organizacij in njihovih donatorjev: načela iz sodne prakse EU⁷. Priporočilo Sveta zlasti spodbuja ugodno okolje za subjekte socialnega gospodarstva, vključno z združenji, delovna dokumenta služb Komisije o davčnih zadevah pa zagotavljata jasnost in izboljšujeta razumevanje ustreznih davčnih pravil za subjekte socialnega gospodarstva in čezmejne donacije za neprofitne organizacije. Ta besedila torej dopolnjujejo ta zakonodajni predlog, saj določajo celovite strategije za subjekte socialnega gospodarstva, vključno z neprofitnimi združenji, in obravnavajo davčno področje, ki ga predlog ne ureja.

V predlogu so delno upoštewane nekatere rešitve, sprejete v okviru pravil EU o pravu družb⁸ in o storitvah na notranjem trgu. S pravili EU o pravu družb (Direktiva (EU) 2017/1132)⁹ so med drugim harmonizirane zahteve glede ustanovitve, kapitala in razkritja ter poslovanja (domače združitve in delitve, čezmejna preoblikovanja, združitve in delitve za kapitalske družbe), kar podjetjem omogoča ustanovitev in njihovo poslovanje kjer koli v EU. Direktiva o storitvah¹⁰ ponudnikom storitev olajšuje uresničevanje svobode ustanavljanja in prostega pretoka storitev ter hkrati ohranjanje visoke ravni kakovosti storitev. Podobno je predlog namenjen obravnavanju omejitev, s katerimi se pri uresničevanju svoboščin na notranjem trgu srečujejo neprofitna združenja, z novo obliko evropskega čezmejnega združenja pa omogočanju njihovega delovanja kjer koli v EU.

Glede na navedeno Direktiva zapolnjuje zakonodajno vrzel, saj na ravni EU ni posebne zakonodaje, ki bi urejala pogoje čezmejnega poslovanja neprofitnih združenj na notranjem trgu¹¹. V tem smislu je ciljno usmerjen pristop predloga precej drugačen od splošnega pristopa, ki mu je sledil predlog Komisije iz leta 1992 za vzpostavitev evropske pravne oblike združenja (tj. evropsko združenje)¹², saj ni namenjen oblikovanju evropskega statuta za združenja, temveč vzpostavlja novo nacionalno pravno obliko, ki neprofitnim združenjem olajšuje opravljanje čezmejnih dejavnosti in njihovo mobilnost, obenem pa spoštuje nacionalne tradicije.

Poleg tega je predlog povezan s pravili EU o drugih obstoječih evropskih pravnih oblikah, na splošno zasnovanih za olajševanje in okrepitev čezmejnih dejavnosti med državami članicami in na splošno v Uniji, zlasti v evropskem gospodarskem interesnem združenju (EGIZ)¹³, evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS)¹⁴, Konzorciju evropske raziskovalne

⁷ [Delovni dokument služb Komisije: Nediskriminatorna obdavčitev dobrodelnih organizacij in njihovih donatorjev: načela iz sodne prakse EU \(SWD\(2023\) 212 final z dne 13. junija 2023\).](#)

⁸ Namen pravil EU na področju prava družb je zagotoviti varstvo delničarjem in drugim stranem, za katere so podjetja posebnega pomena, kot so zaposleni in upniki, dolgoročno povečati učinkovitost, konkurenčnost in trajnostnost poslovanja, podjetja s sedežem v različnih državah EU pa spodbuditi k medsebojnemu sodelovanju. Ta pravni okvir dopolnjujejo pravila EU o poročanju, reviziji in preglednosti podjetij.

⁹ Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (UL L 169, 30.6.2017, str. 46).

¹⁰ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

¹¹ V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da v večini držav člani za združenja veljajo posebni predpisi. Na splošno gre za celovite predpise ki podrobno urejajo združenja. Vendar pa čezmejni vidiki, bistveni za mobilnost in dejavnosti združenj, v nobeni državi članici niso celovito urejeni.

¹² Predlog uredbe Sveta o statutu za evropsko združenje (91/273). Na podlagi člena 114 PDEU so bila v predlogu navedena pravila o ustanovitvi, registraciji, statutu, delovanju, financiranju, razpustitvi, likvidaciji in insolventnosti združenja. Ta predlog je bil leta 2005 umaknjen.

¹³ Uredba Sveta (EGS) št. 2137/85 z dne 25. julija 1985 o Evropskem gospodarskem interesnem združenju (EGIZ) (UL L 199, 31.7.1985, str. 1).

¹⁴ Uredba (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) (UL L 210, 31.7.2006, str. 19).

infrastrukture (ERIC)¹⁵ in Konzorciju evropske digitalne infrastrukture (EDIC)¹⁶. Čeprav te pravne oblike temeljijo na članstvu, v okviru tega predloga niso primerljive z neprofitnimi združenji. Namenjene so bodisi izvajanju zelo posebnih in omejenih nalog¹⁷ (ERIC in EDIC), imajo zelo omejeno vrsto članstva¹⁸ (EZTS in ERIC), nimajo omejene odgovornosti (EGIZ in EZTS) ali njihov namen ni neprofiten in nimajo omejitve glede nerazdelitve dobička (EGIZ).

Nazadnje, ta direktiva ni namenjena urejanju nekaterih področij prava, ki zadevajo evropska čezmejna združenja na notranjem trgu, zlasti obdavčitve, delovnega prava, konkurence, intelektualne lastnine, preprečevanja pranja denarja in insolventnosti.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je vključen med splošnejše politične cilje evropskega zelenega dogovora (vključno z načelom, da se ne škoduje bistveno) in je pomemben za druge politike EU, uvedene na področjih, kot so demokracija in temeljne pravice.

Predlog je vključen tudi v prednostno nalogo Komisije z naslovom „Evropa, pripravljena na digitalno dobo“¹⁹, z izboljšanjem in spodbujanjem uporabe digitalnih sredstev za zmanjšanje upravnega bremena, povezanega s čezmejnimi dejavnostmi neprofitnih združenj, pa podpira politični cilj digitalnega desetletja do leta 2030. To je nazadnje pomembno za krepitev svobode izražanja in svobode obveščanja v civilni družbi ter tudi za spodbujanje državljanske udeležbe.

Predlog, ki obravnava čezmejne dejavnosti neprofitnih združenj, je skladen z ugotovitvami letnega poročila o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah za leto 2022²⁰, v katerem je poudarjeno, da lahko organizacije civilne družbe zagovarjajo politike in zakonodajo zunaj meja držav članic ter da je njihova vloga zlasti pomembna v okviru sedanjih izzivov, s katerimi se spopada EU. V zvezi s tem je bila na Konferenci o prihodnosti Evrope²¹ priznana pomembna vloga civilne družbe in omenjena potreba po statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije. Predlog bi lahko pozitivno vplival na zavezništva evropskih univerz s ciljem, da bi olajšal tesnejše, dolgoročno in prožno čezmejno sodelovanje²². Predlog je poleg tega pripravljen skupaj z napovedanim svežnjem za „obrambo demokracije“²³.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog temelji na členih 50 in 114 PDEU.

¹⁵ Uredba Sveta (ES) št. 723/2009 z dne 25. junija 2009 o pravnem okviru Skupnosti za Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC) (UL L 206, 8.8.2009, str. 1).

¹⁶ Sklep (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030 (UL L 323, 19.12.2022, str. 4).

¹⁷ Zadevna ureditev omejuje njihova morebitna področja dejavnosti in namen.

¹⁸ Vanje se lahko včlanijo le države, medvladne organizacije (ERIC) ali organi držav članic (EZTS).

¹⁹ Evropa, pripravljena na digitalno dobo (europa.eu).

²⁰ https://commission.europa.eu/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_sl

²¹ Konferenca o prihodnosti Evrope, Poročilo o končnem izidu, maj 2022.

²² Glej [Sporočilo Komisije o evropski strategiji za univerze](#) (COM(2022) 16 final z dne 18. januarja 2022) in [„Pobudo Evropske univerze“](#).

²³ Glej Poziv k predložitvi dokazov z dne 16. februarja 2023.

Člen 50(1) in (2) PDEU, s katerim sta Evropski parlament in Svet pooblaščen za sprejemanje določb, namenjenih uresničevanju svobode ustanavljanja, se uporablja kot pravna podlaga za ukrepe, ki olajšujejo uresničevanje pravice do ustanavljanja združenj, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, in njihovo mobilnost, npr. prenos registriranega sedeža.

Člen 114 PDEU pooblašča Evropski parlament in Svet, da sprejmeta ukrepe za približevanje zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih cilj je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.

Namen predloga je olajšati uresničevanje pravice neprofitnih združenj do ustanavljanja in učinkovito uresničevanje pravic do prostega pretoka z določitvijo ukrepov za usklajitev pogojev za ustanovitev in delovanje evropskih čezmejnih združenj, s tem pa med drugim zagotoviti samodejno priznavanje njihove pravne osebnosti s strani držav članic za zagotovitev, da bo zanje veljala obveznost enotne registracije, in določitvijo harmoniziranih pravil o mobilnosti (tj. prenos registriranega sedeža). Z oblikovanjem nove pravne oblike neprofitnih združenj, namenjenih opravljanju čezmejnih dejavnosti, znotraj pravnega reda držav članic in z določitvijo pogojev za njihovo poslovanje in mobilnost v Uniji ta predlog približuje pravne in upravne ukrepe v državah članicah v zvezi z neprofitnimi združenji in tako prispeva k delovanju notranjega trga.

Glede na to je člen 50 PDEU ustrezna pravna podlaga za ukrepe, ki so neposredno namenjeni izboljšanju pravice do ustanavljanja združenj in njihove mobilnosti na notranjem trgu.

Člen 50 PDEU je povezan s členom 114 PDEU. Poleg tega, da predlagana direktiva olajšuje uresničevanje svobode ustanavljanja, je njen namen zagotoviti, da lahko neprofitna združenja v celoti izkoristijo prost pretok blaga, opravljajo gospodarsko dejavnost in prejemajo storitve ter uresničujejo svobodo prejemanja kapitala. To dosega z odpravo omejitev, zlasti tistih, ki so povezane z ureditvijo gospodarskih dejavnosti in usmerjanjem kapitala. Zato je člen 114 PDEU dodatna pravna podlaga za ukrepanje, ki zajema neprofitna združenja, ki opravljajo gospodarske dejavnosti na notranjem trgu, tako da se harmonizirajo različne omejevalne določbe držav članic v zvezi z njihovim opravljanjem gospodarske dejavnosti in uresničevanjem njihove svobode prejemanja kapitala, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Splošni cilj predloga je odpraviti ovire za čezmejne dejavnosti in čezmejno mobilnost neprofitnih združenj na notranjem trgu.

Ukrepanje na ravni EU ima jasno dodano vrednost, saj imajo težave, ki jih obravnava ta predlog, izrazito čezmejno razsežnost. Zdaj je med državami članicami le malo usklajevanja, da bi se olajšale čezmejne gospodarske dejavnosti neprofitnih združenj, njihova mobilnost ter njihova zmožnost, da izkoristijo svoboščine na notranjem trgu. Čeprav je tako usklajevanje teoretično možno, se zdi v bližnji prihodnosti malo verjetno. Na primer, potem ko je Komisija leta 2005 umaknila svoj predlog o vzpostavitvi statuta za evropsko združenje, so le tri države članice sprejele predpise, ki so z obveznostmi registracije olajšali čezmejne dejavnosti neprofitnih združenj. Zlasti je ukrepanje ali neukrepanje posameznih držav članic osredotočeno predvsem na urejanje neprofitnih združenj v njihovem konkretnem nacionalnem okviru in z izjemo nekaterih držav članic ne obravnava čezmejne razsežnosti. Direktiva je osredotočena le na slednjo, saj vzpostavlja pravno obliko, ki je ciljno usmerjena v neprofitna združenja, ki jih zanima delovanje v več kot eni državi članici (evropsko čezmejno združenje), in določa pogoje za njihovo poslovanje, njen namen pa je tem neprofitnim združenjem pomagati v celoti izkoristiti svoboščine na notranjem trgu s priznanjem njihove

pravne osebnosti v Uniji in jasnejšimi upravnimi postopki pri čezmejnem poslovanju. Opiranje le na ukrepanje držav članic bi verjetno pomenilo, da bi še naprej obstajale pravne in upravne ovire, s katerimi se neprofitna združenja srečujejo pri opravljanju čezmejnih dejavnosti, kar bi povzročilo nadaljnjo pravno negotovost in birokracijo in ne bi omogočilo enakih konkurenčnih pogojev za neprofitna združenja na notranjem trgu.

EU bo z ukrepanjem zagotovila jasen in predvidljiv okvir, ki bo neprofitnim združenjem omogočil, da bodo pri čezmejnem poslovanju v celoti izkoristila svoje svoboščine na notranjem trgu. Cilja te pobude torej države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, ampak ga je mogoče bolje doseči na ravni Unije.

- **Sorazmernost**

Predlog je ciljno usmerjen v neprofitna združenja, ki delujejo ali želijo delovati čezmejno, zaradi njega pa državam članicam ne bo treba nujno spremeniti svojih obstoječih nacionalnih pravil o neprofitnih združenjih niti ne bo neposredno vplival na neprofitna združenja, ki jih čezmejne dejavnosti ne zanimajo. Okvir in oblika predloga sta torej sorazmerna z razsežnostjo in obsegom ugotovljenih težav, s katerimi se neprofitna združenja srečujejo pri opravljanju čezmejnih dejavnosti ali na področju mobilnosti.

Nova pravna oblika, posebej oblikovana in uvedena na nacionalni ravni, ki je osrednji element tega predloga, bo državam članicam omogočila prožnost pri njegovi prilagoditvi njihovim ustreznim okoljem. Določbe, predpisane v predlagani direktivi, od držav članic ne bodo zahtevale, da spremenijo zakonodajo, ki ureja obstoječe oblike neprofitnih združenj, ustanovljenih na njihovem ozemlju.

Analiza možnosti politike, opravljena v oceni učinka, pri kateri so bile upoštevane njihova učinkovitost, uspešnost, skladnost in sorazmernost, je pokazala, da bi lahko imele vse možnosti pozitiven učinek in da je bila glede na te pogoje najvišje uvrščena možnost v predstavljenem predlogu.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je v obliki direktive in uredbe.

Uporabo direktive zahteva člen 50 PDEU. Poleg tega se direktiva šteje za najustreznejši in najbolj sorazmeren pravni instrument, ki omogoča prilagoditev ukrepov za prenos nacionalnim okoljem, s tem pa lahko združenjem tudi olajša privzetje nove pravne oblike.

Uredba je tehnične narave in spreminja Uredbo (EU) št. 1024/2012²⁴, s katero je bil vzpostavljen informacijski sistem za notranji trg (IMI), za zagotovitev, da pristojni organi držav članic pri uporabi nacionalnih pravil, ki se izvajajo v skladu z določbami predloga, sodelujejo in izmenjujejo informacije prek informacijskega sistema za notranji trg. Spreminja tudi Uredbo (EU) 2018/1724²⁵, s katero je bilo vzpostavljeno enotno digitalno vstopno mesto, za zagotovitev, da države članice zagotovijo spletni dostop do informacij, pomembnih za evropska čezmejna združenja in neprofitna združenja, ter olajšajo izmenjavo dokazil med pristojnimi organi med postopki, ki se nanašajo na evropska čezmejna združenja, kot je

²⁴ Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1).

²⁵ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega vstopnega mesta za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

določeno v predlagani direktivi. Uredba je ustrezen instrument glede na načelo primerljivosti oblike.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z deležniki

Ta predlog sledi obsežnim posvetovalnim dejavnostim z deležniki, zlasti neprofitnimi združenji, neprofitnimi organizacijami, državljani EU, ki sodelujejo v neprofitnih združenjih in pri drugih dejavnostih neprofitnih organizacij, državami članicami in javnimi organi, podjetji, strokovnjaki ter raziskovalci na področju prava neprofitnih organizacij.

Odprto javno posvetovanje in poziv k predložitvi dokazov sta bila objavljena 5. avgusta 2022 in sta potekala do 3. novembra 2022²⁶. Sodelovanje in prispevki deležnikov so bili podlaga za postopek ugotavljanja in opredelitve razsežnosti težav in obsega možnosti politike.

Komisija je naročila zunanjo študijo v podporo pripravi tega predloga. V zvezi s tem so bila opravljena nadaljnja ciljno usmerjena posvetovanja z deležniki.

Ocena učinka, ki je podlaga predloga Komisije, temelji na rezultatih naslednjih posvetovalnih dejavnosti:

- poziva k predložitvi dokazov, na katerega je prispelo 50 odgovorov,
- javnega posvetovanja, na katero je prispelo 64 odgovorov,
- v okviru zunanje študije ciljno usmerjenega posvetovanja prek spletne ankete z odgovori nacionalnih in čezmejnih združenj (skupaj 88, vključno s krovnimi organizacijami), ponudnikov storitev (skupaj 12), akademskih/raziskovalnih ustanov (skupaj 14) in pristojnih organov (skupaj 11),
- v okviru zunanje študije 64 razgovorov z združenji in krovnimi organizacijami, ki združujejo nacionalna združenja.

Čeprav bi se lahko absolutno število odgovorov, zbranih pri vseh posvetovalnih dejavnostih, na splošno štelo za omejeno, so zastopanost prispevkov okrepili prispevki 29 krovnih organizacij, ki so zastopale 3 026 združenj.

Na splošno so posvetovalne dejavnosti pokazale, da deležniki na splošno priznavajo potrebo po okrepitvi čezmejnih dejavnosti neprofitnih združenj in tudi podpirajo ukrepanje EU za olajšanje čezmejnih dejavnosti neprofitnih združenj na notranjem trgu²⁷.

Večina anketirancev je poročala o ponavljajočih se izzivih in ovirah pri opravljanju čezmejnih dejavnosti. V pozivu k predložitvi dokazov so deležniki poudarili obstoj ovir na področjih, kot so opravljanje storitev v drugi državi članici brez registracije, težave s priznavanjem v drugi državi članici, dostop do financiranja ter različne ureditve in pristopi na področju DDV v različnih državah EU. Na javnem posvetovanju so se najpogosteje ponavljala vprašanja v zvezi s težavami z obdavčitvijo, postopkom registracije in upravnimi formalnostmi. Odgovori na ciljno usmerjenih posvetovanjih z deležniki so bili podobni, v njih pa so bile natančno opredeljene težave, kot so različni sklopi nacionalnih pravil o ustanavljanju neprofitnih združenj, sledile so težave pri združitvah neprofitnih združenj v različnih državah članicah in druge težave z obdavčitvijo.

²⁶ Enotni trg – Predlog zakonodajne pobude o čezmejnih dejavnostih združenj (europa.eu).

²⁷ Na primer, na javnem posvetovanju (64 odgovorov) večina anketirancev (tj. 73 % ali 47 od 64) podpira ukrepanje EU za olajšanje čezmejnih dejavnosti združenj na enotnem trgu.

V zvezi s prednostno možnostjo politike je 36 % (22 od 64) vseh anketirancev na javnem posvetovanju (pri čemer jih je 67 %, tj. 43 od 64, del neprofitnega sektorja) dalo prednost „novi pravni obliki za združenja“. Tej možnosti je dalo prednost tudi 16 od 38 anketirancev, ki so se opredelili kot subjekti, ki spadajo pod pravno obliko združenj (tj. 42 navedenih anketirancev). „Harmonizacija skupnih minimalnih standardov“ (možnost politike 2) je bila prednostna možnost 42 % (26 od 64) vseh anketirancev ter 32 % (12 od 38) anketirancev, ki spadajo pod pravno obliko združenj.

V okviru ciljno usmerjene ankete (na katero je prispelo 140 odgovorov) so anketirana neprofitna združenja podprla ukrepanje EU, pri čemer so dala prednost vzpostavitvi novih pravnih oblik za uspešno olajšanje poslovanja združenj v drugi državi članici, hkrati pa so široko podporo prejele tudi druge možnosti politike.

Podrobne informacije o strategiji posvetovanja, izidih in ugotovitvah posvetovanj z deležniki so na voljo v Prilogi 2 k poročilu o oceni učinka in na spletišču [Povejte svoje mnenje \(europa.eu\)](https://europe.eu).

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je v podporo analizi, na kateri temelji ocena učinka, uporabila rezultate zunanje študije, ki jo je naročila, da bi zbrala dodatne dokaze o čezmejnih dejavnostih združenj. Ta je vključevala primerjalno pravno analizo predpisov in ureditev združenj v EU, ciljno usmerjene ankete ter kvalitativno in kvantitativno oceno učinkov pričakovanih ukrepov.

Poleg tega je bila ocena učinka podprta z dokazi iz [študije z naslovom „Comparative legal analysis of associations laws and regimes in the EU“ \(Primerjalna pravna analiza predpisov in ureditev združenj v EU\)](#), objavljene septembra 2022, in [študije z naslovom „Comparative legal analysis of merger rules concerning associations in the EU“ \(Primerjalna pravna analiza pravil o združitvah, ki se nanašajo na združenja v EU\)](#), objavljene julija 2023.

Poleg teh podpornih študij je bilo dodatno strokovno znanje pridobljeno s proučevanjem literature in z odgovori, zbranimi v okviru posvetovanj z deležniki.

V tem okviru je Komisija junija in novembra 2022 svojo strokovno skupino za socialno gospodarstvo in socialna podjetja (GECES) seznanila s pobudo o čezmejnih dejavnostih neprofitnih združenj in z njo razpravljala o njej.

Komisija je poleg podpornih študij in posvetovanj z deležniki posebno pozornost namenila resoluciji Evropskega parlamenta z dne 17. februarja 2022 s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije ter tudi študiji Evropskega parlamenta, na kateri temelji ta resolucija²⁸.

- **Ocena učinka**

Oceno učinka tega predloga je Odbor za regulativni nadzor proučil 2. marca 2023. Po negativnem mnenju, prejetem 31. marca, je bila Odboru 8. maja 2023 predložena revidirana ocena učinka. Po pozitivnem mnenju s pridržki Odbora za regulativni nadzor z dne 8. junija 2023 je bila ocena učinka, priložena temu predlogu, revidirana, da bi bila priporočila Odbora ustrezno obravnavana, npr. s podrobnejšo pojasnitvijo izbire pravne podlage, različnih učinkov med možnostmi politike tudi v smislu subsidiarnosti in sorazmernosti ter z bolj razčlenjeno predstavitvijo metodologije točkovanja možnosti politike.

²⁸ A statute for European cross-border associations and non-profit organizations Potential benefits in the current situation (Statut za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije – morebitne koristi v sedanjih razmerah) | Think Tank | Evropski parlament (europa.eu).

V oceni učinka so bile analizirane možnosti politike, ki temeljijo na analizi ovir, ugotovljenih na štirih glavnih področjih na notranjem trgu: v zvezi s pravico neprofitnih združenj do ustanavljanja pri čezmejnem poslovanju, njihove zmogljivosti za opravljanje storitev in zagotavljanje blaga ter pošiljanje in prejemanje kapitala; možnosti za čezmejno članstvo in sodelovanje v organih upravljanja neprofitnih združenj pri čezmejnem poslovanju ter čezmejna mobilnost neprofitnih združenj.

Po scenariju brez ukrepov politike na ravni EU bo neprofitna združenja še naprej urejalo izključno nacionalno pravo. V tem izhodiščnem scenariju je ocena učinka pokazala, da bodo obstoječe ovire najverjetneje ostale ali se glede na družbene izzive in tržni razvoj v nekaterih primerih povečale. Z izjemo nekaj držav članice zdaj nimajo zakonodaje, ki bi posebej obravnavala čezmejne dejavnosti in mobilnost neprofitnih združenj. Poleg tega nič ne kaže na to, da bi države članice načrtovale zakonodajo na tem področju. Brez ustreznega načina priznavanja in olajšanja mobilnosti bi bile koristi ukrepov na ravni držav članic omejene.

Zato so bile proučene tri možnosti politike za zmanjšanje ugotovljenih ovir, s katerimi se srečujejo neprofitna združenja pri čezmejnem poslovanju na notranjem trgu.

Prva možnost politike je bila analizirana z dvema podmožnostma, s katerima je bila predlagana uvedba: (a) evropske pravne oblike, imenovane „evropsko združenje“, ki bi urejala vse vidike delovanja te nove pravne oblike in soobstajala z nacionalnimi pravnimi oblikami, ne da bi jih nadomeščala. Evropsko združenje bi bilo ugodno za neprofitna združenja, ki jih zanima poslovanje v več državah članicah, vendar pa bi bilo manj primerno za mala neprofitna združenja z občasnimi čezmejnimi dejavnostmi; (b) pravne oblike na ravni EU, imenovane „evropsko čezmejno združenje“, ki bi posebej zajemala čezmejne vidike. Za razliko od podmožnosti pod točko (a) pa ta podmožnost pravne oblike ne predpisuje v celoti, temveč le izčrpno predpisuje čezmejne vidike. Obe podmožnosti bi temeljili na členu 352 PDEU, s čimer bi bila nova pravna oblika vzpostavljena z uredbo.

V drugi možnosti politike je predlagana harmonizacija skupnih minimalnih standardov za čezmejne dejavnosti in mobilnost neprofitnih združenj v državah članicah. Ta možnost bi za dosego teh ciljev zahtevala črtanje ali spremembo obstoječih določb v pravu države članice ter uvedbo novih. S to možnostjo bi se spodbudili popolnoma spletna registracija, digitalni registri in standardizirani postopki za olajšanje registracije neprofitnim združenjem, ki delujejo čezmejno, ter izmenjave informacij med državami članicami in na ravni EU. Neprofitnim združenjem bi ti ukrepi za harmonizacijo samodejno koristili, odvisno od obsega harmonizacije pa bi lahko nova pravila vplivala na vsa neprofitna združenja. Z delno harmonizacijo nacionalnih zakonov bi bila poenostavljena pravila, ki se uporabljajo za neprofitna združenja, ki delujejo v čezmejnem okviru, in sicer tako, da bi določala pravice in zaščitne ukrepe za njihovo čezmejno mobilnost in dejavnosti. Pravni instrument za to možnost bi bila direktiva, pravna podlaga pa člen 114 ali člen 50 PDEU ali njuna kombinacija, ob upoštevanju stvarnega področja uporabe pobude.

Tretjič, ocenjena je bila možnost politike, da se na nacionalni ravni vzpostavi dodatna pravna oblika neprofitnega združenja, oblikovana za čezmejne namene in priznana s strani držav članic. Ta možnost politike bi od vsake države članice zahtevala, da v svojem nacionalnem pravnem sistemu uvede pravno obliko neprofitnega združenja, prilagojeno za čezmejne namene. Na ravni EU bi zajemala predpisovanje le zahtev in zaščitnih ukrepov, potrebnih za olajšanje navedenih čezmejnih namenov, sicer pa bi soobstajala z obstoječimi pravnimi oblikami neprofitnih združenj v nacionalnem pravu, ob hkratnem spoštovanju različnih nacionalnih tradicij v pravu združenj. Ni nujno, da bi se morala „čezmejna združenja“ registrirati v vsaki državi članici posebej, saj bi bili njihova pravna osebnost ter pravna in poslovna sposobnost samodejno priznani, in celo kadar so dodatne formalnosti upravičene, se

od „čezmejnih združenj“ ne bi smelo zahtevati, naj predložijo informacije, ki so že bile predložene pristojnemu organu države članice. Informacije bodo organi držav članic med seboj izmenjali digitalno.

Tretja možnost politike zagotavlja kombinacijo vidikov prve in druge možnosti politike, saj vzpostavlja dodatno novo pravno obliko neprofitnih združenj (podobno kot prva možnost politike), vendar le z določbami, ki ustrezajo čezmejnemu vidiku, ki jih lahko države članice s prenosom prilagodijo svojemu zadevnemu nacionalnemu okolju (podobno kot druga možnost politike), hkrati pa se izogiba potrebi po nujnem spreminjanju pravil o obstoječih pravnih oblikah na nacionalni ravni.

Čeprav bi vse možnosti politike prispevale k doseganju ciljev politike pobude (čeprav na drugačen način in v drugačnem obsegu), se glavne razlike med njimi nanašajo na njihovo stopnjo skladnosti z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti ter njihovo stopnjo pravne izvedljivosti v zvezi z ugotovljeno težavo. V tem okviru je bila tretja možnost opredeljena kot prednostna, saj prispeva k rešitvi ugotovljene težave in obravnava specifične cilje, hkrati pa je ciljno usmerjena in uravnotežena v smislu stroškov in koristi²⁹.

Poleg tega so bili v študiji, na kateri temelji ocena učinka, ocenjeni tudi gospodarski, socialni in okoljski učinki prednostne možnosti politike, in bilo je ugotovljeno, da naj bi tretja možnost politike na splošno dolgoročno pozitivno vplivala na pristojne organe brez znatnih stroškov prilagajanja.

Z ekonomskega vidika predlog ne nalaga nobenih stroškov. Neprofitnim združenjem lahko s privzetjem te nove pravne oblike nastanejo nekateri stroški, kar pa bo odvisno od tega, koliko bi se harmonizirane določbe razlikovale od nacionalnih pravil, vendar pa ti stroški ne bodo znatni. Javnim upravam bi nastali neznatni stroški, če bi bilo treba razviti ali prilagoditi spletne registre. Združenjem, ki ne želijo privzeti te pravne oblike, ne bi nastali nobeni stroški prilagajanja in upravni stroški. Ta možnost politike bo v primerjavi z možnostjo po izhodiščnem scenariju zmanjšala enkratne stroške začetka poslovanja in ponavljajoče se stroške neprofitnih združenj, ki delujejo čezmejno. Natančneje, zmanjšanje presežnih stroškov začetka poslovanja (npr. stroški obveščanja in neposredne takse) je ocenjeno na 2 150 EUR za posamezni začetek poslovanja. V ocenjenem 15-letnem časovnem okviru bi lahko zmanjšanja presežnih stroškov po najboljšem ocenjenem scenariju znašala med 338 milijoni EUR in 378 milijoni EUR (358 milijonov EUR za osrednjo oceno 166 500 novih čezmejnih združenj v ocenjenem 15-letnem časovnem okviru). Zmanjšanje presežnih stroškov poslovanja (ponavljajočih se stroškov, tj. upravnih stroškov in stroškov izpolnjevanja obveznosti) za neprofitna združenja, ki zdaj delujejo čezmejno, je ocenjeno na 770 milijonov EUR na leto. V ocenjenem 15-letnem časovnem okviru bi lahko prihranki stroškov znašali do 8,5 milijarde EUR, kar bi prispevalo k zmanjšanju regulativnega bremena. Ocena učinka vključuje tudi najboljšo oceno pričakovanih ustvarjenih posrednih gospodarskih koristi: 157 000–176 000 dodatnih združenj, ki bi poslovala prek meja, bi ustvarilo 64 000–71 000 delovnih mest in dodano vrednost v višini 3,57 milijarde EUR–4 milijarde EUR, kar ustreza največji pričakovani uporabi v 15-letnem časovnem okviru³⁰.

²⁹ Kot je navedeno v oddelkih 6 in 7 poročila o oceni učinka.

³⁰ Glej poročilo o oceni učinka, oddelek 6.3, „Tretja možnost politike: vzpostavitev dodatne nacionalne pravne oblike združenja, oblikovane za čezmejno članstvo in/ali čezmejne namene ali dejavnosti“, str. 64–67. Več pojasnil o izračunih števil, predstavljenih v oddelku 6.3 (in drugih številk, predstavljenih v okviru ocene učinka, na kateri temelji ta zakonodajna pobuda), je na voljo v oddelkih 2, 6, 7 in 8 poročila o oceni učinka ter v prilogah 3, 4 in 6 k poročilu o oceni učinka.

Zdi se, da je v zvezi s socialnimi učinki težko ugotoviti vzročno zvezo med direktivo, ki poenostavlja regulativna in upravna pravila o čezmejnem poslovanju neprofitnih združenj, in pričakovanimi socialnimi učinki. Kljub temu so bili v oceni učinka ugotovljeni posredni, vendar nemerljivi, pozitivni učinki. Direktiva naj bi zlasti izboljšala dostop državljanov v sektorjih, ki ponujajo storitve v državah članicah (npr. zdravstvene in socialne storitve, storitve socialnega varstva v skupnosti, izobraževanje in usposabljanje, storitve zaposlovanja itd.). Dodatno bo spodbujala zbliževanje med različnimi modeli, ki se zagotavljajo v državah članicah, kar bo povzročilo splošno višjo kakovost takih storitev v EU. Kar zadeva temeljne pravice, bi lahko ta direktiva okrepila tudi pravico do svobode zbiranja in združevanja na nediskriminatoren način, saj bi bila neprofitna združenja z uporabo novih pravnih oblik obravnavana enako kot neprofitna združenja, ki že obstajajo v skladu z nacionalnim pravom. V skladu z rezultati teoretičnih raziskav in javnega posvetovanja naj bi tretja možnost politike z izboljšanjem pogojev poslovanja neprofitnih združenj na notranjem trgu imela močan pozitiven učinek na zaščito pravic do svobode zbiranja in združevanja ter svobode izražanja in obveščanja neprofitnih združenj in njihovih članov v EU.

Načeloma se ne pričakuje, da bodo narava in cilji pobude ustvarili merljive neposredne okoljske učinke. Na podlagi pregleda morebitnih posrednih koristi se pričakuje, da bo prednostna možnost ustvarila pozitiven učinek z izboljšanjem položaja in prisotnosti neprofitnih združenj, ki delujejo čezmejno ter so dejavna na področju okolja in podnebnih sprememb, kot so spodbujanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje narave in boj proti podnebnim spremembam.

Pobuda bi imela tudi posreden gospodarski učinek na inovacije in konkurenco v družbeno zelo pomembnih ključnih sektorjih (npr. zdravstvene in socialne storitve, socialno delo, vključevanje na trg dela, storitve usposabljanja in izobraževanja, storitve zaposlovanja ter raziskave in razvoj). Manj ovir za neprofitna združenja na notranjem trgu pomeni več storitev in proizvodov, ponujenih na nacionalnih trgih, pa tudi več sodelovanja in konkurence. To bo spodbudilo inovacije in izboljšalo razmerje med ceno in kakovostjo storitev in blaga.

Nazadnje, pobuda prispeva k ciljem trajnostnega razvoja, zlasti pa podpira cilj trajnostnega razvoja 8 (Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse), in sicer s spodbujanjem ustvarjanja delovnih mest ter z izboljšanjem enakega in vključujočega dostopa do gospodarskih priložnosti. Poleg tega s krepitvijo civilne družbe z zaščito združenj med drugimi subjekti prispeva k cilju trajnostnega razvoja 16 (Mir, pravičnost in vključujoče družbe).

- **Temeljne pravice**

Čeprav je predlog osredotočen na delovanje notranjega trga za neprofitna združenja, ki delujejo čezmejno, bo pozitivno vplival tudi na varstvo in spodbujanje temeljnih pravic. Na primer, izboljšanje pogojev poslovanja neprofitnih združenj na notranjem trgu bo okrepilo uresničevanje svobode izražanja in obveščanja (člen 11 Listine) ter svobode zbiranja in združevanja (člen 12 Listine) v EU. To bo neprofitnim združenjem s čezmejnimi ambicijami dejansko omogočilo uspešno širitev, kar bo zaradi koristi, ki jih bodo imela od bolj harmoniziranega pravnega okvira, ki ne bo zanemarjal nacionalnih posebnosti, prispevalo tudi k uresničevanju temeljnih pravic, ki jih svoboščine vključujejo v večjem obsegu.

S tega vidika bo ta pobuda imela pozitivne učinke prelivanja na krepitev civilne družbe v EU in ublažitev splošnega trenda krčenja državljanskega prostora, ugotovljenega v Evropi, z olajšanjem čezmejnih dejavnosti in mobilnosti neprofitnih združenj ter omogočanjem, da lahko mobilizirajo člane, prostovoljce in interesne skupine, ki delujejo na notranjem trgu. Neprofitnim združenjem bi olajšala opravljanje dejavnosti v državah članicah in jim omogočila, da, prvič, izkoristijo svoj gospodarski potencial in, drugič, svoj potencial za

znižanje praga za sodelovanje državljanov v neprofitnih združenjih v Uniji (kot je navedeno v poročilu o oceni učinka, oddelek 4 o splošnih ciljih). Nazadnje, pobuda bo posredno pozitivno vplivala na demokratični prostor EU.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

V oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena temu predlogu, so navedene posledice za proračunske, človeške in upravne vire.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo spremljala izvajanje Direktive in o njem vsakih sedem let poročala Svetu in Evropskemu parlamentu. Komisija bo za namene spremljanja in poročanja od ključnih deležnikov pridobila povratne informacije o učinku predloga, vključno s prednostmi, slabostmi in vsemi praktičnimi izzivi, s katerimi se srečujejo države članice in neprofitna združenja pri izvajanju. Reden dialog bo omogočil tudi zbiranje podatkov od držav članic, ki se nanašajo na evropska čezmejna združenja, registrirana na njihovem ozemlju.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Za zagotovitev ustreznega izvajanja tega predloga so potrebni obrazložitevni dokumenti, ki pojasnjujejo razmerje med njegovimi sestavnimi deli in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlagana direktiva določa ukrepe za usklajitev pogojev za ustanovitev in poslovanje „evropskih čezmejnih združenj“, da se olajša učinkovito uresničevanje pravic neprofitnih združenj v zvezi s svobodo ustanavljanja, prostim pretokom kapitala, svobodo opravljanja in prejemanja storitev ter prostim pretokom blaga na notranjem trgu.

Vsebuje naslednje določbe:

poglavje 1 vsebuje, prvič, splošne določbe, kot so predmet urejanja in področje uporabe (člen 1) ter opredelitve pojmov (člen 2). Drugič, v njem so navedene podrobne značilnosti evropskega čezmejnega združenja (člen 3) in pravila, ki se zanj uporabljajo (člen 4). Tretjič, evropska čezmejna združenja opolnomoča s pravno osebnostjo ter pravno in poslovno sposobnostjo ter njihovim samodejnim priznavanjem v vseh državah članicah (člen 5). Četrtič, določa skupna pravila za evropska čezmejna združenja, ki se nanašajo na njihove statute (člen 6), upravljanje (člen 7) in članstvo (člen 8).

V poglavju 2 so našteje pravice in prepovedane omejitve evropskih čezmejnih združenj. Evropsko čezmejno združenje ima koristi od načel enake obravnave (člen 9) in nediskriminacije (člen 10). Vse odločitve upravnih organov v državah članicah, ki se nanašajo na evropsko čezmejno združenje, bi morale biti predmet sodnega nadzora (člen 11). Evropsko čezmejno združenje bi se moralo za pridobitev pravne osebnosti ter pravne in poslovne sposobnosti registrirati le v eni državi članici, in le iz nujnih razlogov v javnem interesu lahko matične države članice in države članice gostiteljice zahtevajo dodatne formalnosti (člen 12). Evropsko čezmejno združenje bi moralo imeti možnost, da zaprosi za financiranje v državah članicah, v katerih deluje, njegova zmožnost zagotavljanja ali prejemanja financiranja pa ne bi smela biti omejena, razen če so take omejitve predpisane z zakonom, upravičene z nujnimi razlogi v javnem interesu, ustrezne za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje (člen 13). Poleg tega bi moralo evropsko čezmejno združenje imeti možnost opravljati in prejemati storitve ter sodelovati v trgovini z

blagom (člen 14). Poleg tega se za evropsko čezmejno združenje ne bi smele uporabljati nekatere omejitve, na primer na podlagi državljanstva njegovih članov (člen 15).

Poglavje 3 se nanaša na pravila ustanavljanja in registracije evropskega čezmejnega združenja in je sestavljeno iz dveh oddelkov. Države članice bi morale zagotoviti, da je evropsko čezmejno združenje ustanovljeno s svojo registracijo in da ima najmanj tri ustanovne člane (člen 16). To poglavje določa tudi pravila, ki se nanašajo na domače preoblikovanje neprofitnega združenja v evropsko čezmejno združenje (člen 17). Določa pravila o vlogi za registracijo (člen 18) in tudi postopku registracije (člen 19). V njem je navedeno, da bi morale države članice vzpostaviti register za namene registracije evropskih čezmejnih združenj (člen 20) in določiti vsebino potrdila o evropskem čezmejnem združenju (člen 21).

Poglavje 4 določa pravila o pravicah evropskih čezmejnih združenj do mobilnosti. To se nanaša zlasti na možnost, da evropsko čezmejno združenje prenese svoj registrirani sedež, ne da bi tak prenos povzročil razpustitev zadevnega evropskega čezmejnega združenja (člen 22), in na postopek prenosa registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja (člen 23).

Poglavje 5 vsebuje določbe o razpustitvi evropskega čezmejnega združenja. Natančneje, določa pravila, ki se nanašajo na prostovoljno razpustitev (člen 24) in neprostovoljno razpustitev (člen 27). Poleg tega zagotavlja, da razpustitvi evropskega čezmejnega združenja sledi njegova likvidacija, ki mora biti v skladu z omejitvijo glede nedelitve, povezano z njegovim neprofitnim namenom (člen 25).

Poglavje 6 vključuje določbe o izvrševanju, sodelovanju in spremljanju pravil, ki jih vsebuje predlog. To se nanaša na imenovanje pristojnega organa, odgovornega za izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz tega predloga (člen 27); upravno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic in spremljanje uporabe informacijskega sistema za notranji trg (IMI) s strani Komisije v okviru tega sodelovanja (člen 28); pravila o spremljanju te predlagane direktive in poročanju o njej (člen 29).

Poglavje 7 določa končne določbe, ki Komisiji omogočajo sprejetje izvedbenih aktov (člen 30), o prenosu tega predloga (člen 31) in začetku veljavnosti (člen 32) ter tudi naslovnih predloga (člen 33).

Direktivo spremlja uredba, ki je tehnične narave in spreminja Uredbo (EU) št. 1024/2012, s katero je bil vzpostavljen informacijski sistem za notranji trg (IMI), za zagotovitev, da pristojni organi držav članic pri uporabi nacionalnih pravil, ki se izvajajo v skladu z določbami predloga, sodelujejo in izmenjujejo informacije prek informacijskega sistema za notranji trg (člen 1). Spreminja tudi Uredbo (EU) 2018/1724³¹, s katero je bilo vzpostavljeno enotno digitalno vstopno mesto, za zagotovitev, da države članice zagotovijo spletni dostop do informacij o evropskih čezmejnih združenjih in neprofitnih združenjih ter olajšajo izmenjavo dokazil med pristojnimi organi med postopki, ki se nanašajo na evropska čezmejna združenja, kot je določeno v predlagani direktivi (člen 2).

³¹ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o evropskih čezmejnih združenjih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 50 in 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 26(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala. Za doseg tega cilja člen 50 PDEU določa, da za uresničevanje svobode ustanavljanja v zvezi s posamezno dejavnostjo Evropski parlament in Svet ukrepata z direktivami. Poleg tega člen 114 PDEU določa, da Evropski parlament in Svet sprejmeta ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.
- (2) Odprava ovir za razvoj dejavnosti neprofitnih združenj med državami članicami je bistvena za uresničevanje njihove svobode ustanavljanja in tudi drugih temeljnih svoboščin, kot sta svoboda zagotavljanja in prejemanja kapitala in svoboda opravljanja in prejemanja storitev na notranjem trgu. Ta direktiva s približevanjem določb nacionalnega prava, ki vplivajo na uresničevanje teh svoboščin, prispeva k cilju izboljšanja delovanja notranjega trga. Pri tem bo ta direktiva dodatno prispevala k ciljem okrepitve evropskega povezovanja, spodbujanja socialne pravičnosti in blaginje za državljane EU ter olajšanja učinkovitega uresničevanja svobode zbiranja in združevanja po vsej Uniji.
- (3) Evropski parlament je 17. februarja 2022 sprejel resolucijo s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije³³.

³² Sklic na mnenje.

³³ Statut za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije. Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. februarja 2022 s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije (2020/2026(INL)) (2022/C 342/17) (UL C 342, 6.9.2022, str. 225).

- (4) Evropska komisija je 9. decembra 2021 sprejela akcijski načrt za socialno gospodarstvo³⁴. V akcijskem načrtu je Komisija predstavila posebne ukrepe za ustvarjanje priložnosti za subjekte socialnega gospodarstva za zagon in razširitev podjetij ter za zagotovitev večje prepoznavnosti socialnega gospodarstva in njegovega potenciala. Evropski parlament je akcijski načrt pozdravil v svoji resoluciji z dne 6. julija 2022³⁵.
- (5) Komisija je na podlagi akcijskega načrta za socialno gospodarstvo priporočila konkretne ukrepe za podporo socialnemu gospodarstvu, ki daje prednost ljudem ter socialnim in okoljskim vprašanjem pred dobičkom. Predlog priporočila Sveta o razvoju okvirnih pogojev socialnega gospodarstva z dne 13. junija 2023³⁶ vključuje priporočila državam članicam za oblikovanje in izvajanje strategij za socialno gospodarstvo. Istega dne je Komisija objavila tudi dva delovna dokumenta služb Komisije, katerih namen je izboljšati razumevanje ustreznih davčnih pravil za subjekte socialnega gospodarstva³⁷ oziroma čezmejnih donacij za družbeno koristne pobude³⁸.
- (6) Med pravnimi oblikami, ki so na voljo v neprofitnem sektorju in socialnem gospodarstvu, se velika večina odloči za pravno obliko neprofitnega združenja. Poleg tega, da neprofitna združenja prispevajo k ciljem Unije in k doseganju ciljev, ki so v javnem interesu, pomembno prispevajo tudi k notranjemu trgu z rednim opravljanjem širokega nabora gospodarskih dejavnosti, na primer z opravljanjem storitev v sektorjih, kot so socialne storitve in zdravstvo, komunikacije in informacije, zagovorništvo, kultura, varstvo okolja, izobraževanje, rekreacija in šport, ter s spodbujanjem znanstvenega in tehnološkega napredka. To velja, kadar je opravljanje gospodarskih dejavnosti glavna dejavnost ali glavni cilj neprofitnega združenja, pa tudi v drugih primerih.
- (7) Za dejavnosti neprofitnih združenj je popolnoma delujoč notranji trg bistven za spodbujanje gospodarske in družbene rasti v vseh državah članicah. Trenutno ovire na notranjem trgu neprofitnim združenjem preprečujejo širitev dejavnosti prek njihovih nacionalnih meja, kar ovira učinkovito delovanje notranjega trga. Prizadevanja za popolnoma učinkovit notranji trg zahtevajo popolno svobodo ustanavljanja za vse dejavnosti, ki prispevajo k doseganju ciljev Unije.
- (8) Za vzpostavitev pravega notranjega trga za gospodarske dejavnosti neprofitnih združenj je treba odpraviti vse neupravičene omejitve svobode ustanavljanja, prostega pretoka storitev, prostega pretoka blaga in prostega pretoka kapitala, ki v predpisih nekaterih držav članic še vedno veljajo. Tako omejevanje neprofitnim združenjem preprečuje čezmejno poslovanje, saj jim nenazadnje nalaga posebno zahtevo po dodelitvi sredstev za nepotrebne upravne dejavnosti ali dejavnosti usklajevanja, kar ima še posebno negativen učinek glede na njihovo neprofitno naravo.

³⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Ustvarjanje gospodarstva po meri ljudi: akcijski načrt za socialno gospodarstvo“ (COM(2021) 778 final).

³⁵ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2022 o akcijskem načrtu EU za socialno gospodarstvo (2021/2179(INI)).

³⁶ Predlog priporočila Sveta o razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo (COM(2023) 316 final).

³⁷ Delovni dokument služb Komisije z naslovom „Ustrezni okviri obdavčitve za subjekte socialnega gospodarstva“ (SWD(2023) 211 final).

³⁸ Delovni dokument služb Komisije z naslovom „Nediskriminatorna obdavčitev dobrodelnih organizacij in njihovih donatorjev: načela iz sodne prakse EU“ (SWD(2023) 212 final).

- (9) Te ovire se pojavljajo zaradi nedoslednosti v nacionalnih pravnih okvirih držav članic. Pravni okvir, v katerem neprofitna združenja opravljajo svoje dejavnosti v Uniji, temelji na nacionalnem pravu, ne da bi bilo to harmonizirano na ravni Unije. Neprofitna združenja trenutno niso deležna enotnega priznavanja svoje pravne osebnosti ter pravne in poslovne sposobnosti po vsej Uniji in se morajo pogosto drugič registrirati ali celo ustanoviti nov pravni subjekt, da bi opravljala dejavnosti v državi članici, ki ni država članica, v kateri so ustanovljena. Temeljni elementi, ki se nanašajo na mobilnost neprofitnih združenj v Uniji, so še vedno neustrezno urejeni, kar povzroča pravno nejasnost za vsa neprofitna združenja, ki opravljajo čezmejne dejavnosti. Na primer, če nameravajo neprofitna združenja preseliti svoj registrirani sedež v novo državo članico, negotovosti v zvezi s preselitvijo ostajajo. Zlasti neobstoj možnosti prenosa registriranega sedeža brez likvidacije ovira delovanje, selitev in prestrukturiranje neprofitnih združenj prek meja v Uniji. Nacionalna pravila se razlikujejo in pogosto ne ponujajo jasnih rešitev in postopkov za uresničevanje čezmejne mobilnosti in opravljanje gospodarskih dejavnosti neprofitnih združenj.
- (10) Zmožnost dostopa do sredstev in kapitala ter njihovega uspešnega usmerjanja prek meja je nujna za olajšanje dejavnosti neprofitnih združenj na notranjem trgu. To vključuje plačilo za gospodarske dejavnosti, vendar tudi donacije, dediščino in druge oblike financiranja. Različni regulativni okviri in obstoječe omejitve v državah članicah glede prejemanja donacij in zaprosanja zanje ter podobnih prispevkov v kakršni koli obliki povzročajo razdrobljenost na notranjem trgu in pomenijo oviro za delovanje notranjega trga.
- (11) Poleg tega predpisi nekaterih držav članic nalagajo članom neprofitnih združenj ali članom izvršnega organa takih neprofitnih združenj zahteve glede državljanstva ali zakonitega prebivališča. Take zahteve bi bilo treba odpraviti, da bi se zaščitilo uresničevanje svobode ustanavljanja in svobode združevanja državljanov EU.
- (12) Svoboda združevanja je ključna za delovanje demokracije, saj je bistven pogoj za uresničevanje drugih temeljnih pravic s strani posameznikov, vključno s pravico do svobode izražanja in obveščanja. Svoboda združevanja je temeljna pravica, kot se priznava v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP).
- (13) Zato je treba sprejeti harmonizirana pravila, ki olajšujejo opravljanje čezmejnih dejavnosti neprofitnih združenj. Obstoječa nacionalna pravila o čezmejnih združenjih bi bilo treba harmonizirati, da bi za čezmejna združenja dovoljevala pravno obliko, ki je posebej oblikovana za olajšanje delovanja na čezmejni osnovi. Navedena pravna oblika bi morala obstajati v domačem pravnem redu države članice s prilagoditvijo zadevnih pravil o neprofitnih združenjih. To pravno obliko, ki bo poimenovana „evropsko čezmejno združenje“, bi morale vse države članice samodejno priznati, neprofitnim združenjem pa bo omogočila premagovanje ovir, s katerimi se srečujejo na notranjem trgu, ob hkratnem spoštovanju tradicij držav članic v zvezi z neprofitnimi združenji.
- (14) Poleg tega je omogočanje, da neprofitna združenja z enotno registracijo, ki bi bila veljavna po vsej Uniji, in samodejnim priznavanjem njihove pravne osebnosti v celoti izkoristijo svobodo ustanavljanja v Uniji, neposredno povezano z delovanjem notranjega trga in možnostjo učinkovitega uresničevanja pravic, ki izhajajo iz navedene svobode, ter potrebno zanju.
- (15) Sindikatom in zvezam sindikatov zaradi njihovega posebnega statusa v nacionalnem pravu ustanavljanje evropskih čezmejnih združenj ne bi smelo biti dovoljeno.

- (16) Ustanavljanje evropskih čezmejnih združenj ne bi smelo biti dovoljeno niti političnim strankam, saj imajo v nacionalnem pravu in pravu Unije poseben status, kot je določen v Uredbi (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹.
- (17) Cerkvam in drugim verskim organizacijam ter filozofskim ali nekonfesionalnim organizacijam v smislu člena 17 PDEU in tudi združenjem teh subjektov prav tako ne bi smelo biti dovoljeno, da ustanovijo evropsko čezmejno združenje, ker Unija ni pristojna za urejanje njihovega statusa in ker imajo v nacionalnem pravu poseben status.
- (18) Ustanovitev evropskega čezmejnega združenja bi morala biti rezultat sporazuma med fizičnimi osebami, ki so državljani Unije ali državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo na njenem ozemlju, ali pravnimi subjekti s sedežem v Uniji, razen oseb, ki so bile obsojene zaradi kaznivih dejanj pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj⁴⁰ ali financiranja terorizma ali zanje veljajo ukrepi, ki prepovedujejo njihovo poslovanje v državi članici iz istih razlogov. Če glede na neprofitni namen evropskega čezmejnega združenja slednje ustanovijo pravni subjekti, bi moral biti tudi njihov namen neprofiten.
- (19) Neprofiten namen evropskega čezmejnega združenja bi moral pomeniti, da če je z opravljanjem gospodarskih dejavnosti ustvarjen dobiček, bi ga bilo treba uporabiti le za doseganje ciljev evropskega čezmejnega združenja, kot so opredeljeni v njegovem statutu, in ne sme biti prerazporejen. Zato bi morala obstajati blokada sredstev, v skladu s katero se ne smejo nobena sredstva razdeliti med člane, niti v primeru razpustitve. V slednjem primeru bi bilo treba preostala sredstva prenesti nepristransko, na primer na druga neprofitna združenja, ki imajo enak namen.
- (20) V družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških, bi morala evropska čezmejna združenja dosegati cilje, ki so združljivi z vrednotami iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Poleg tega evropskih čezmejnih združenj ne bi smelo biti mogoče uporabiti za financiranje terorizma, davčno utajo, izogibanje davkom, pranje denarja ali kakršna koli kazniva dejanja ali nezakonite namene.
- (21) Čezmejni element evropskega čezmejnega združenja ima osrednjo vlogo. Zato bi moralo evropsko čezmejno združenje opravljati ali imeti v svojem statutu cilj, da bo vsaj del dejavnosti opravljalo prek meja v Uniji, v vsaj dveh državah članicah, in imeti ustanovne člane, ki so povezani z vsaj dvema državama članicama bodisi na podlagi državljanstva ali prebivališča v primeru fizičnih oseb bodisi na podlagi kraja svojega registriranega sedeža v primeru pravnih subjektov.
- (22) Za zagotovitev, da evropska čezmejna združenja izpolnjujejo cilje, na podlagi katerih so ustanovljena, bi morala biti stopnja harmonizacije značilnosti in pravic evropskega čezmejnega združenja sorazmerna z razsežnostjo in obsegom ugotovljenih težav, s katerimi se neprofitna združenja srečujejo pri opravljanju čezmejnih dejavnosti.

³⁹ Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (UL L 317, 4.11.2014, str. 1).

⁴⁰ Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava (UL L 284, 12.11.2018, str. 22).

- (23) Harmonizacija ključnih značilnosti pravne osebnosti ter pravne in poslovne sposobnosti evropskih čezmejnih združenj po vsej Uniji ter njunega samodejnega priznavanja v vseh državah članicah ter postopka registracije, ne da bi države članice določile različna pravila o teh vprašanjih, je bistven pogoj za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za vsa evropska čezmejna združenja. Vidike dejavnosti evropskih čezmejnih združenj, ki jih ta direktiva ne harmonizira, bi morala urejati nacionalna pravila, ki se uporabljajo za najbolj podobno vrsto neprofitnega združenja v nacionalnem pravu. Taki subjekti bi morali ne glede na njihovo poimenovanje v domačem pravnem redu v vseh primerih temeljiti na članstvu, njihov namen bi moral biti vselej neprofiten, poleg tega pa bi morali imeti pravno osebnost. Za zagotovitev preglednosti in pravne varnosti bi morale države članice Komisijo uradno obvestiti o navedenih pravilih.
- (24) Za zagotovitev, da imajo države članice ustrezna orodja za boj proti financiranju terorizma, in za zagotovitev preglednosti pretoka določenega kapitala pravila, ki se uporabljajo za evropska čezmejna združenja v skladu s to direktivo, ne bi smela posegati v ukrepe, ki jih države članice sprejmejo za preprečevanje zlorabe neprofitnih združenj iz razlogov javnega reda in javne varnosti ter za zagotovitev preglednosti pretoka določenega kapitala, če to zahteva pravo Unije ali nacionalno pravo v skladu s pravom Unije.
- (25) Za odpravo pravnih in upravnih ovir za neprofitna združenja, ki delujejo v več kot eni državi članici, in za zagotovitev delovanja notranjega trga bi morale vse države članice samodejno priznati pravno osebnost ter pravno in poslovno sposobnost evropskega čezmejnega združenja. Ta pravna osebnost ter pravna in poslovna sposobnost bi morali biti podeljeni po registraciji evropskega čezmejnega združenja v državi članici.
- (26) Evropska čezmejna združenja bi morala imeti možnost proste izbire svojih pravil poslovanja. Vsako omejitev te svobode, ki jo naložijo države članice, bi bilo treba uporabljati splošno in nediskriminatorno, predpisati z zakonom, upravičiti z nujnim razlogom v javnem interesu, morala pa bi biti ustrezna za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne bi smela presegati tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje.
- (27) Za evropska čezmejna združenja se uporabljajo tudi členi 52, 62 in 65 PDEU ter ustrezna sodna praksa. Ti členi PDEU določajo utemeljitev ukrepov, ki omejujejo svobodo ustanavljanja, svobodo opravljanja storitev in prost pretok kapitala iz razlogov, ki vključujejo javni red, javno varnost in javno zdravje. Poleg tega je pojem „nujnih razlogov v javnem interesu“, na katerega napotujejo nekatere določbe v tej direktivi, razvilo Sodišče v svoji sodni praksi. Ukrepi držav članic, ki lahko preprečujejo uresničevanje navedenih svoboščin iz Pogodbe ali zaradi katerih je to manj privlačno, bi morali biti dovoljeni le, če jih je mogoče upravičiti s cilji, navedenimi v Pogodbi, ali nujnimi razlogi v javnem interesu, ki jih priznava pravo Unije. Čeprav izčrpna opredelitev ne obstaja, je Sodišče priznalo, da jih je mogoče upravičiti iz različnih razlogov, kot so javni red, javna varnost in javno zdravje, vzdrževanje reda v družbi, cilji socialne politike, varstvo prejemnikov storitev, varstvo potrošnikov ter varstvo delavcev, pod pogojem, da so izpolnjeni drugi pogoji. Taki ukrepi morajo vsekakor biti ustrezni za zagotovitev doseganja zadevnega cilja in ne smejo presegati tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (28) Za zagotovitev skupnega in ustreznega pristopa k upravljanju v Uniji bi morala evropska čezmejna združenja zajemati organ odločanja, kar pomeni organ, ki združuje vse člane in je v nekaterih državah članicah tradicionalno poimenovan kot skupščina ali generalna skupščina. Evropska čezmejna združenja bi morala zajemati tudi izvršni

organ, ki je v nekaterih državah članicah tradicionalno poimenovan kot izvršni odbor ali upravni odbor; izvršni organ bi moral biti odgovoren za upravljanje, vodenje in delovanje evropskega čezmejnega združenja. Zagotavljati bi moral tudi skladnost s statutom evropskega čezmejnega združenja in pravnimi obveznostmi, evropsko čezmejno združenje pa tudi zastopati v poslih s tretjimi osebami in v sodnih postopkih. Izvršni organ evropskega čezmejnega združenja bi morale sestavljati najmanj tri osebe, bodisi fizične osebe bodisi pravni subjekti prek svojih zastopnikov.

- (29) Za zagotovitev, da lahko evropska čezmejna združenja uspešno opravljajo svoje dejavnosti in da so v nacionalnem pravu obravnavana enako kot neprofitna združenja, evropska čezmejna združenja ne bi smela biti obravnavana manj ugodno kot najbolj podobno neprofitno združenje v nacionalnem pravnem redu matične države članice, v kateri deluje.
- (30) V skladu z načelom nediskriminacije in za zagotovitev svobode združevanja pri izvajanju in uporabi te direktive nobena skupina ali posameznik ne bi smela biti diskriminirana iz kakršnega koli razloga, kot so rojstvo, starost, barva kože, biološki in družbeni spol, spolna usmerjenost, spolna identiteta, zdravstveno stanje, status priseljenca ali prebivanja, genetske značilnosti, jezik, nacionalno, etnično ali socialno poreklo, politično ali kakršno koli drugo prepričanje, pripadnost narodnostni manjšini, invalidnost ali duševna bolezen, premoženje, rasa, vera ali prepričanje ali drug status.
- (31) Za lažje sodelovanje med državami članicami ter med državami članicami in Komisijo bi morale države članice imenovati pristojni organ, odgovoren za uporabo pravila o prenosu te direktive (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ). Komisija bi morala objaviti seznam pristojnih organov. Za zagotovitev celovitega pregleda pravne obravnave evropskih čezmejnih združenj v državah članicah bi morale države članice Komisijo po potrebi uradno obvestiti o imenih in nalogah ustreznih organov, ki niso pristojni organi in so ustanovljeni ali imenovani za namene nacionalnih pravil, ki se uporabljajo za najbolj podobno neprofitno združenje v nacionalnem pravu.
- (32) V skladu s pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča, kot je določena v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in členu 13 EKČP, bi morale biti odločitve pristojnih organov pri uporabi nacionalnih določb, s katerimi se izvaja ta direktiva, predmet sodnega nadzora. Tak sodni nadzor bi moral biti na voljo evropskim čezmejnim združenjem in tudi vsem drugim fizičnim ali pravnim osebam v zvezi z odločitvami pristojnih organov, ki se nanašajo na evropska čezmejnega združenja, tudi v primerih opustitve ukrepanja. Pravica do sodnega nadzora vključuje pravico, da o zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice na podlagi člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (33) Evropska čezmejna združenja bi glede na svoj neprofitni namen morala imeti možnost, da nediskriminatorno zaprosijo za financiranje iz javnega ali zasebnega vira v državah članicah, v katerih delujejo. Pravica evropskega čezmejnega združenja do prejemanja in zagotavljanja financiranja ne bi smela biti omejena, razen če je to predpisano z zakonom, upravičeno z nujnim razlogom v javnem interesu, ustrezno za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presega tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje, ter je skladno s pravom Unije.
- (34) Za zagotovitev, da evropska čezmejna združenja izkoriščajo vse prednosti notranjega trga, bi morala evropska čezmejna združenja imeti možnost, da lahko opravljajo in prejemajo storitve ter tudi da se ukvarjajo s trgovino z blagom brez vmešavanja držav

članic. Omejitve bi morale biti dovoljene le, če so predpisane z zakonom, upravičene z nujnimi razlogi v javnem interesu in ustrezne za zagotovitev doseganja zelenega cilja ter ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje. To ne bi smelo vplivati na določbe drugih aktov Unije. To bi moralo vključevati določbe aktov Unije, ki krepijo temeljne svoboščine, kot so temeljne svoboščine, določene v Direktivi 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹, ki zagotavljajo svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev, ter določbe drugih aktov Unije, ki urejajo posebne gospodarske dejavnosti, ki jih opravljajo evropska čezmejna združenja.

- (35) Za vzpostavitev pravega notranjega trga za neprofitna združenja je treba odpraviti določene omejitve svobode ustanavljanja, prostega pretoka storitev in prostega pretoka kapitala, ki v predpisih nekaterih držav članic še vedno veljajo. Zato države članice članom evropskega čezmejnega združenja ali njegovemu izvršnemu organu ne bi smele naložiti nobenih diskriminatornih zahtev na podlagi državljanstva, razen če to določa ta direktiva. Prav tako države članice ne bi smele za veljavnost zasedanja določiti nobene zahteve glede fizične navzočnosti članov. Da bi se evropskim čezmejnem združenjem omogočilo izkoriščanje vseh prednosti notranjega trga, države članice ne bi smele zahtevati, da mora biti registrirani sedež evropskega čezmejnega združenja v isti državi članici kot njegova osrednja uprava ali njegov glavni kraj delovanja. Države članice evropskim čezmejnem združenjem prav tako ne bi smele naložiti nobenih splošnih prepovedi v zvezi z opravljanjem gospodarskih dejavnosti, niti jim dovoliti, da gospodarske dejavnosti opravljajo le, če so povezane s ciljem, določenim v statutu evropskega čezmejnega združenja.
- (36) Evropsko čezmejno združenje bi moralo biti ustanovljeno z registracijo evropskega čezmejnega združenja. Za registracijo bi moralo imeti evropsko čezmejno združenje najmanj tri ustanovne člane. Pravnim subjektom z neprofitnim namenom s sedežem v Uniji in tudi fizičnim osebam, ki so državljani Unije ali zakonito prebivajo na ozemlju Unije, bi bilo treba omogočiti, da so lahko ustanovni člani evropskega čezmejnega združenja. Neprofitna združenja bi morala imeti tudi možnost, da se v isti državi članici preoblikujejo v evropsko čezmejno združenje.
- (37) Za zagotovitev, da lahko evropska čezmejna združenja delujejo prek meja in v skladu z načelom sorazmernosti, bi bilo treba od njih zahtevati, da se za pridobitev pravne osebnosti ter pravne in poslovne spodobnosti registrirajo le enkrat v svoji matični državi članici. Za zagotovitev samodejnega priznavanja te registracije po vsej Uniji je treba harmonizirati postopek registracije. To se nanaša predvsem na dokumente in informacije, potrebne za vložitev vloge za registracijo evropskega čezmejnega združenja, ter tudi izvajanje preverjanj.
- (38) Države članice bi morale imeti pravico, da od registriranega evropskega čezmejnega združenja zahtevajo, da poda izjavo, predloži informacije, vloži zahtevo za izdajo dovoljenj za opravljanje določenih dejavnosti ali pridobi taka dovoljenja le, kadar se take zahteve (i) uporabljajo splošno in nediskriminatorno, (ii) so predpisane z zakonom, (iii) upravičene z nujnimi razlogi v javnem interesu, (iv) ustrezne za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje. Take zahteve so lahko povezane na primer s posebnostmi nekaterih sektorjev, kot je zdravstvo. Kadar države članice določijo take dodatne

⁴¹ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

postopke, bi morale biti te informacije objavljene za zagotovitev, da lahko evropsko čezmejno združenje te zahteve izpolni.

- (39) Za preprečevanje goljufij je pomembno, da države članice preverijo identiteto ustanovnih članov in zakonitih zastopnikov neprofitnega združenja. Preverjanje identitete je še posebno pomembno, če je vloga za registracijo vložena elektronsko. Zaradi številnih različnih praks v državah članicah bi morale biti posebne metode preverjanja identitete še naprej posebna pravica zadevne države članice.
- (40) Ob spoštovanju svobode ustanavljanja in združevanja bi morala biti registracija evropskega čezmejnega združenja zavrtna v primerih neizpolnjevanja formalnih zahtev glede registracije, kot so določene v tej direktivi, kadar vloga ni popolna ali če so cilji, opisani v statutu, v nasprotju s pravom Unije ali nacionalnim pravom, skladnim s pravom Unije. Poleg tega je treba registracijo zavrniti, če vloga ne izpolnjuje osnovnih zahtev glede ustanovitve evropskega čezmejnega združenja, določenih v tej direktivi, zlasti glede neprofitnega namena, najmanjšega števila ustanovnih članov in čezmejnega elementa v smislu dejavnosti v vsaj dveh državah članicah ter ustanovnih članov s povezavami z vsaj dvema državama članicama. Vsaka zavrnitev registracije evropskega čezmejnega združenja bi morala biti v pisni obliki, pristojni organ pa bi jo moral utemeljiti.
- (41) Od držav članic bi bilo treba zahtevati, da vzpostavijo register za namene registracije ter vzdrževanja in objave informacij o evropskih čezmejnih združenjih. Ta register bi moral vsebovati informacije o evropskih čezmejnih združenjih in predloženih dokumentih. Ker lahko informacije, ki se hranijo v registru, zastarijo, bi morale države članice zagotoviti, da evropsko čezmejno združenje pristojnemu organu sporoči vse spremembe, ki se nanašajo na informacije o evropskih čezmejnih združenjih, in da so informacije, ki se hranijo v registru, posodobljene. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da za namen te direktive uporabljajo svoje obstoječe nacionalne registre. Za zagotovitev preglednosti, zlasti za člane evropskega čezmejnega združenja in njegove upnike, kjer je to ustrezno, so potrdilo o evropskem čezmejnem združenju, likvidacija in razpustitev evropskega čezmejnega združenja informacije, ki bi morale biti objavljene najdlje šest mesecev po razpustitvi evropskega čezmejnega združenja. Interoperabilnostne rešitve, razvite v okviru izvajanja Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi ukrepov za visoko raven interoperabilnosti javnega sektorja v Uniji⁴² lahko dodatno podprejo države članice pri prehodu na čezmejno interoperabilnost njihovih registrov. Za zagotovitev, da so informacije o obstoju evropskega čezmejnega združenja še vedno na voljo tudi po njegovi razpustitvi, bi bilo treba vse podatke, ki se hranijo in so shranjeni v registru, hraniti dve leti po razpustitvi.
- (42) Uredbi (EU) 2016/679⁴³ in (EU) 2018/1725⁴⁴ Evropskega parlamenta in Sveta se uporabljata za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v okviru te direktive, vključno z obdelavo osebnih podatkov za vodenje nacionalnih registrov ali registrov o

⁴² COM(2022) 720.

⁴³ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁴⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

evropskih čezmejnih združenjih in njihovih zakonitih zastopnikih, za dostop do osebnih podatkov v takih registrih in za izmenjavo osebnih podatkov v okviru upravnega sodelovanja in vzajemne pomoči med državami članicami na podlagi te direktive, po potrebi prek informacijskega sistema za notranji trg (IMI), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵, in za hrambo evidenc v skladu s to direktivo.

- (43) Da bi se evropskim čezmejnimi združenjem omogočilo izkoriščanje vseh prednosti notranjega trga in ker so pravice do mobilnosti neposredno povezane z delovanjem notranjega trga ter potrebne zanj, bi bilo treba evropskim čezmejnimi združenjem omogočiti tudi prenos njihovega registriranega sedeža iz ene države članice v drugo. Tak prenos registriranega sedeža ne bi smel povzročiti razpustitve evropskega čezmejnega združenja v matični državi članici ali ustanovitve novega pravnega subjekta v novi matični državi članici ali vplivati na katera koli sredstva ali obveznosti, vključno z vsemi pogoji, ki jih vsebujejo pogodbe, ali kredite, pravice ali obveznosti evropskega čezmejnega združenja, ki so obstajali pred prenosom. V primeru mobilnosti bi morale države članice zaščititi interese upnikov evropskega čezmejnega združenja, če obstajajo. Za zagotovitev varstva zaposlenih pri evropskih čezmejnih združenjih bi bilo treba od evropskih čezmejnih združenj zahtevati, da jih pravočasno obvestijo o vsakem predlaganem prenosu in jim omogočijo, da proučijo načrte takega prenosa. Uporabljajo se lahko tudi druge določbe prava Unije in nacionalnega prava, ki se nanašajo na varstvo zaposlenih, kot je Direktiva 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶.
- (44) Za harmonizacijo postopka prenosa registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja bi morale države članice zagotoviti, da o prenosu odloča organ odločanja zadevnega evropskega čezmejnega združenja. Evropsko čezmejno združenje bi moralo pristojnemu organu države članice, v katero se prenaša registrirani sedež, predložiti zahtevo skupaj z ustreznimi dokumenti, vzporedno s predložitvijo zahteve za prenos pa obvestiti pristojni organ svoje matične države članice. Po potrebi bi bilo treba predlagani statut evropskega čezmejnega združenja spremeniti v skladu z zahtevami nacionalnega prava države članice, v katero evropsko čezmejno združenje zahteva prenos. Po prenosu registriranega sedeža postane evropsko čezmejno združenje evropsko čezmejno združenje v skladu z nacionalnim pravom nove matične države članice. Ta sprememba prava, ki se uporablja, ki je posledica prenosa registriranega sedeža, zaradi preprečitve podvajanja ne bi smela povzročiti, da bi pristojni organ nove matične države članice preverjal kateri koli element, ki je že bil preverjen med registracijo v prejšnji državi članici in harmoniziran s to direktivo. Pristojni organ države članice, v katero namerava evropsko čezmejno združenje prenesti registrirani sedež, bi moral zahtevo za prenos zavrniti le, kadar niso izpolnjene zahteve iz nacionalnega prava, s katerim je prenesena ta direktiva, in je ne bi smel zavrniti iz drugih razlogov. Pristojni organ zahteve zlasti ne bi smel zavrniti zaradi neizpolnjevanja zahtev iz svojega nacionalnega prava, zaradi česar ni bilo mogoče zavrniti registracije v skladu s členom 19. Za olajšanje prenosa registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja na notranjem trgu bi moral pristojni organ nove

⁴⁵ Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1).

⁴⁶ Direktiva 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti – Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije o zastopanosti zaposlenih (UL L 80, 23.3.2002, str. 39).

matične države članice v skladu z odstavkom 2 člena 21 izdati posodobljeno potrdilo, v katerem so prilagojeni enotna matična številka in dvočrkovna oznaka države članice, v katero je prenesen sedež evropskega čezmejnega združenja, ter poštni naslov registriranega sedeža in tudi kateri koli drugi elementi, če je to ustrezno.

- (45) V skladu s svobodo zbiranja in združevanja bi morale biti evropsko čezmejno združenje razpuščeno le s sklepom njegovih članov ali z odločitvijo pristojnega organa matične države članice. Kadar je evropsko čezmejno združenje razpuščeno s sklepom njegovih članov, bi ta moral biti sprejet z dvotretjinsko večino glasov, ki predstavljajo najmanj polovico vseh članov na izrednem zasedanju. Razpustitev evropskega čezmejnega združenja je lahko neprostopoljna z odločitvijo pristojnega organa matične države članice evropskega čezmejnega združenja kot zadnja možnost le, če evropsko čezmejno združenje ne ravna v skladu s svojim neprofitnim namenom, če njegove dejavnosti ogrožajo javni red ali če so bili člani izvršnega organa evropskega čezmejnega združenja obsojeni zaradi storitve posebno hudega kaznivega dejanja ali če je bilo samo evropsko čezmejno združenje obsojeno zaradi storitve kaznivega dejanja, če nacionalno pravo dopušča to možnost. V tem primeru bi moral pristojni organ evropsko čezmejno združenje z uradnim obvestilom obvestiti o svojih pomislekih, evropsko čezmejno združenje pa zaslišati, da bi mu dal možnost, da odgovori.
- (46) Razpustitev evropskega čezmejnega združenja bi morala povzročiti njegovo likvidacijo. Likvidacija evropskega čezmejnega združenja bi morala biti skladna z Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (EIR 2105)⁴⁷, ki zahteva, da se za postopek v primeru insolventnosti in njegove učinke uporablja pravo države članice, na katere ozemlju je bil uveden takšen postopek. V skladu z neprofitnim namenom evropskih čezmejnih združenj bi morala biti vsa sredstva razpuščenega evropskega čezmejnega združenja prenesena na neprofiten subjekt, ki opravlja podobno dejavnost, kot jo je opravljal razpuščeno evropsko čezmejno združenje, ali na lokalni organ, ki bi jih moral uporabiti za dejavnost, podobno dejavnosti, ki jo je opravljal razpuščeno evropsko čezmejno združenje.
- (47) Da bi se evropskemu čezmejnemu združenju omogočilo, da dokaže, da se je registriralo v državi članici, in da bi se nadalje olajšali čezmejni postopki ter poenostavile in zmanjšale formalnosti, bi morali pristojni organi kot končni korak v postopku registracije izdati potrdilo (v nadaljnjem besedilu: potrdilo o evropskem čezmejnem združenju), ki vsebuje bistvene informacije o registraciji, vključno z imenom evropskega čezmejnega združenja, naslovom njegovega registriranega sedeža in imeni zakonitih zastopnikov. Za olajšanje uporabe tega potrdila v različnih državah članicah brez dodatnih prilagoditev ali stroškov usklajevanja bi Komisija morala določiti standardizirano predlogo, ki bi bila na voljo v vseh jezikih Unije. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje tega akta bi bilo zato treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za pripravo standardizirane predloge, tudi v zvezi s tehničnimi specifikacijami predloge. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸. Te izvedbene akte bi

⁴⁷ Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (EIR 2105) (UL L 141, 5.6.2015).

⁴⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011).

bilo treba sprejeti v skladu s postopkom pregleda iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta.

- (48) Pojem „posebno hudo kaznivo dejanje“ bi morale opredeliti države članice, vključuje pa lahko terorizem, trgovino z ljudmi ter spolno izkoriščanje žensk in otrok, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami, nedovoljeni promet z orožjem, pranje denarja, korupcijo, ponarejanje plačilnih sredstev, računalniški kriminal in organizirani kriminal.
- (49) Da bi se državam članicam omogočilo učinkovito izvajanje pravnih določb te direktive o upravnem sodelovanju in olajšalo sodelovanje, bi morale države članice uporabljati informacijski sistem za notranji trg (IMI). Zlasti bi morali pristojni organi informacijski sistem za notranji trg uporabljati za uradno obveščanje pristojnih organov drugih držav članic, kadar je ustanovljeno novo evropsko čezmejno združenje, tudi kadar se neprofitno združenje preoblikuje v evropsko čezmejno združenje. Kadar pristojni organ prejme vlogo za registracijo, bi moral prek informacijskega sistema za notranji trg komunicirati s pristojnimi organi držav članic, v katerih so bili izdani ti dokumenti, da preveri na primer njihovo zakonitost. V primeru prenosa registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja bi moral pristojni organ nove matične države članice pristojne organe drugih držav članic uradno obvestiti o tem prenosu, v informacijskem sistemu za notranji trg pa posodobiti ustrezne informacije. V primeru razpustitve, prostovoljne in tudi neprostovoljne, bi moral pristojni organ pristojne organe drugih držav članic uradno obvestiti tudi o razpustitvi, v informacijskem sistemu za notranji trg pa posodobiti ustrezne informacije.
- (50) Ker države članice ciljev te direktive, zlasti izboljšanja delovanja notranjega trga z odpravo pravnih in upravnih ovir za neprofitna združenja, ki delujejo v več kot eni državi članici, ne morejo zadovoljivo doseči same in ker jih je mogoče bolje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (51) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 27. junija 2023 –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa ukrepe za uskladitev pogojev za ustanovitev in delovanje „evropskih čezmejnih združenj“, da se olajša učinkovito uresničevanje pravic neprofitnih združenj v zvezi s svobodo ustanavljanja, prostim pretokom kapitala, svobodo opravljanja in prejemanja storitev ter prostim pretokom blaga na notranjem trgu.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „matična država članica“ pomeni državo članico, v kateri evropsko čezmejno združenje ustanovi ali v katero prenese svoj registrirani sedež;
- (b) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, ki ni matična država članica in v kateri evropsko čezmejno združenje deluje;
- (c) „neprofitni namen“ pomeni, da se ne glede na to, ali so dejavnosti združenja gospodarske dejavnosti ali ne, morebiten ustvarjen dobiček uporabi le za doseganje ciljev evropskega čezmejnega združenja, kot so opredeljeni v njegovem statutu, in da ni razdeljen med njegove člane;
- (d) „neprofitno združenje“ pomeni pravni subjekt v skladu z nacionalnim pravom, ki temelji na članstvu, ima neprofitni namen in pravno osebnost;
- (e) „potrdilo o evropskem čezmejnem združenju“ pomeni potrdilo, ki ga izda pristojni organ matične države članice in ki se uporablja kot dokazilo o registraciji evropskega čezmejnega združenja.

Člen 3

Evropsko čezmejno združenje

1. Vsaka država članica v svojem pravnem sistemu vzpostavi pravno obliko evropskega čezmejnega združenja. Države članice zagotovijo, da je evropsko čezmejno združenje pravni subjekt, ki temelji na članstvu in je ustanovljen na podlagi prostovoljnega sporazuma med fizičnimi osebami, ki so državljani Unije ali ki zakonito prebivajo v EU, ali med pravnimi subjekti z neprofitnim namenom z zakonitim sedežem v Uniji, razen:
 - (a) sindikatov, političnih strank, verskih organizacij in združenj takih subjektov;
 - (b) oseb, ki so bile obsojene zaradi kaznivih dejanj pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma;
 - (c) oseb, za katere veljajo ukrepi, ki prepovedujejo njihovo dejavnost v državi članici v povezavi s pranjem denarja, povezanimi prehodnimi kaznivimi dejanji ali financiranjem terorizma.
2. Države članice zagotovijo, da ima evropsko čezmejno združenje neprofiten namen in da se morebitni dobiček evropskega čezmejnega združenja uporabi izključno za doseganje njegovih ciljev, kot so opisani v njegovem statutu, ne da bi bil kakor koli razdeljen med njegove člane.
3. Države članice zagotovijo, da evropsko čezmejno združenje opravlja ali ima v svojem statutu cilj, da bo opravljalo dejavnosti v vsaj dveh državah članicah, in ima ustanovne člane, ki so povezani z vsaj dvema državama članicama bodisi na podlagi državljanstva ali zakonitega prebivališča v primeru fizičnih oseb bodisi na podlagi kraja svojega registriranega sedeža v primeru pravnih subjektov.
4. Države članice zagotovijo, da pred ali za imenom evropskega čezmejnega združenja stoji kratica „ECBA“.

5. Države članice zagotovijo, da je registrirani sedež evropskega čezmejnega združenja v Uniji.

Člen 4

Pravila, ki se uporabljajo za evropska čezmejna združenja

1. Države članice zagotovijo, da v zvezi z vsemi zadevami, harmoniziranimi s to direktivo, evropsko čezmejno združenje urejajo ukrepi za prenos te direktive v državi članici, v kateri je registrirano ali deluje.
2. Vsaka država članica zagotovi, da se v zvezi z nadaljnjimi zadevami, ki se nanašajo na ustanovitev ali delovanje evropskih čezmejnih združenj, za evropska čezmejna združenja uporabljajo nacionalna pravila, ki se uporabljajo za najbolj podobno neprofitno združenje v nacionalnem pravu.
3. Pravila, ki se uporabljajo za evropska čezmejna združenja v skladu s to direktivo, ne vplivajo na ukrepe, ki jih države članice sprejmejo iz razlogov javnega reda in javne varnosti za preprečitev tveganja zlorabe neprofitnih združenj in za zagotovitev preglednosti pretoka določenega kapitala, če to zahteva pravo Unije ali nacionalno pravo v skladu s pravom Unije.
4. Vsaka država članica do [dve leti po začetku veljavnosti te direktive] opredeli najbolj podobno pravno obliko neprofitnega združenja v svojem nacionalnem pravnem redu, kot je navedeno v odstavku 2, Komisijo pa uradno obvesti o tem in o nacionalnih pravilih, ki se uporabljajo za navedeno pravno obliko. Države članice Komisijo brez odlašanja uradno obvestijo o vseh spremembah v zvezi z opredeljenimi pravnimi oblikami in o vseh spremembah pravil, ki se uporabljajo zanje. Države članice in Komisija sporočene informacije iz tega odstavka javno objavijo.

Člen 5

Pravna osebnosti ter pravna in poslovna sposobnost

1. Države članice zagotovijo, da evropsko čezmejno združenje pridobi pravno osebnost ter pravno in poslovno sposobnost po registraciji v skladu s členom 19. Države članice priznajo pravno osebnost ter pravno in poslovno sposobnost evropskih čezmejnih združenj, registriranih v drugi državi članici, ne da bi zahtevale morebitno dodatno registracijo.
2. Države članice zagotovijo, da ima evropsko čezmejno združenje pravico sklepati pogodbe in izvajati pravna dejanja, biti stranka v sodnem postopku, imeti v lasti premično in nepremično premoženje, opravljati gospodarske dejavnosti, zaposlovati osebe, pridobivati in uporabljati donacije in druga sredstva v kakršni koli obliki iz katerega koli zakonitega vira, sodelovati na javnih razpisih in zaprositi za javno financiranje.

Člen 6

Statut

1. Razen pravil, določenih v odstavku 2 tega člena ter v členih 3, 7 in 8, matična država članica ne določi pravil, ki omejujejo pravico evropskega čezmejnega združenja do

določitve svojih pravil delovanja, vključno s pravili, ki se nanašajo na notranje vodenje in strukture upravljanja, razen če so omejevalna pravila:

- (a) predpisana z zakonom;
- (b) upravičena z nujnimi razlogi v javnem interesu;
- (c) ustrezna za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje.

2. Države članice zagotovijo, da statut evropskega čezmejnega združenja vključuje naslednje informacije:

- (a) ime evropskega čezmejnega združenja;
- (b) podroben opis njegovih ciljev in izjavo o njegovem neprofitnem namenu;
- (c) imena in naslove ustanovnih članov, kadar so ti fizične osebe, ter imena zakonitih zastopnikov in registrirani sedež ustanovnih članov, kadar so ti pravni subjekti;
- (d) kadar je ustanovni član pravni subjekt, podroben opis njegovega statuta in podroben opis njegovega neprofitnega namena;
- (e) naslov registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja;
- (f) sredstva evropskega čezmejnega združenja ob njegovi registraciji;
- (g) pogoje in postopke za sprejem, izključitev in izstop članov;
- (h) pravice in obveznosti članov;
- (i) določbe, ki urejajo sestavo, delovanje, pooblastila in odgovornosti organa odločanja in izvršnega organa;
- (j) določbe, ki urejajo imenovanje, razrešitev, pooblastila in odgovornosti članov izvršnega organa;
- (k) zahteve glede večine in sklepčnosti, ki se uporabljajo za organ odločanja;
- (l) postopek za spremembo statuta;
- (m) trajanje evropskega čezmejnega združenja, kadar je omejeno;
- (n) način odprodaje sredstev evropskega čezmejnega združenja v primeru njegove razpustitve.

Člen 7

Upravljanje

1. Države članice zagotovijo, da imajo evropska čezmejna združenja organ odločanja in izvršni organ.
2. Države članice zagotovijo, da so lahko člani izvršnega organa evropskega čezmejnega združenja le fizične osebe, ki so državljani Unije ali ki zakonito prebivajo v Uniji, in pravni subjekti z neprofitnim namenom s sedežem v Uniji prek svojih zastopnikov. Izvršni organ evropskega čezmejnega združenja sestavljajo najmanj tri osebe.

3. Države članice zagotovijo, da fizične osebe, ki so bile obsojene zaradi storitve posebno hudega kaznivega dejanja, niso člani izvršnega organa ali zastopniki pravnega subjekta, ki je član izvršnega organa.

Člen 8

Članstvo

1. Države članice zagotovijo, da ima vsak član evropskega čezmejnega združenja en glas.
2. Države članice zagotovijo, da člani evropskega čezmejnega združenja niso osebno odgovorni za ravnanja ali opustitve ravnanj evropskega čezmejnega združenja.

Poglavje 2

Pravice in prepovedane omejitve

Člen 9

Enaka obravnava

Vsaka država članica zagotovi, da evropska čezmejna združenja pri nobenem vidiku svojega delovanja niso obravnavana manj ugodno kot neprofitno združenje v nacionalnem pravu, opredeljeno v skladu s členom 4(4).

Člen 10

Nediskriminacija

Države članice zagotovijo, da na področju uporabe te direktive javni organi ne diskriminirajo nobene skupine ali posameznika iz kakršnega koli razloga, kot so rojstvo, starost, barva kože, biološki in družbeni spol, spolna usmerjenost, spolna identiteta, zdravstveno stanje, status priseljenca ali rezidenta, genetske značilnosti, jezik, nacionalno, etnično ali socialno poreklo, politično ali kakršno koli drugo prepričanje, pripadnost narodnostni manjšini, invalidnost ali duševna bolezen, premoženje, rasa, vera ali prepričanje ali drug status.

Člen 11

Sodni nadzor

Države članice zagotovijo, da so vse odločitve, ki so jih sprejeli pristojni organi na njihovem ozemlju ter ki vplivajo na pravice in obveznosti evropskih čezmejnih združenj ali na pravice in obveznosti drugih oseb v povezavi s delovanjem evropskih čezmejnih združenj, predmet učinkovitega sodnega nadzora na podlagi člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Člen 12

Enotna registracija

1. Države članice zagotovijo, da se mora evropsko čezmejno združenje registrirati le enkrat. Registracija poteka v skladu s členoma 18 in 19.
2. Države članice od registriranih evropskih čezmejnih združenj ne zahtevajo, da podajo izjavo, predložijo informacije ali vložijo zahtevo za izdajo dovoljenj za opravljanje določenih dejavnosti ali pridobijo taka dovoljenja, razen če so take zahteve:
 - (a) predpisana z zakonom;
 - (b) upravičena z nujnimi razlogi v javnem interesu;
 - (c) ustrezna za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje.
3. Odstavek 1 ne vpliva na zahteve glede izjave, predložitve informacij, vložitve zahteve za izdajo dovoljenj za opravljanje določenih dejavnosti ali pridobitve takih dovoljenj, ki jih določajo pravo Unije ali nacionalne določbe, s katerimi se izvaja pravo Unije.

Člen 13

Financiranje

1. Države članice zagotovijo, da ima evropsko čezmejno združenje ne glede na državo članico registracije v skladu s splošnimi načeli prava EU prost in nediskriminatoren dostop do financiranja iz javnega vira.
2. Države članice evropskemu čezmejnemu združenju ne naložijo nobenih omejitev glede zagotavljanja ali prejemanja financiranja iz zakonitega vira, vključno z donacijami, razen če so take omejitve:
 - (a) predpisana z zakonom;
 - (b) upravičena z nujnimi razlogi v javnem interesu;
 - (c) ustrezna za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje.

Člen 14

Opravljanje storitev in trgovina z blagom

1. Države članice zagotovijo, da se lahko evropska čezmejna združenja svobodno ustanovljajo, da opravljajo in prejemajo storitve ter da v skladu s pravom Unije uresničujejo prost pretok blaga na notranjem trgu.
2. Brez poseganja v določbe drugih aktov prava Unije države članice ne naložijo nobenih omejitev glede dejavnosti iz odstavka 1, razen če so take omejitve:
 - (a) predpisana z zakonom;
 - (b) upravičena z nujnimi razlogi v javnem interesu;

- (c) so ustrezne za zagotovitev doseganja zelenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje.

Člen 15

Prepovedane omejitve

Države članice zagotovijo, da za evropsko čezmejno združenje ne velja nobena od naslednjih zahtev:

- (a) zahteve, ki neposredno ali posredno temeljijo na državljanstvu ali prebivališču fizičnih oseb, ki so člani evropskega čezmejnega združenja ali njegovega izvršnega organa, razen če to določa ta direktiva;
- (b) zahteva glede fizične navzočnosti članov evropskega čezmejnega združenja, njegovega izvršnega organa ali njegovega organa odločanja za veljavnost katerega koli zasedanja;
- (c) zahteva, da mora biti njegova osrednja uprava ali njegov glavni kraj delovanja v isti državi članici kot njegov registrirani sedež;
- (d) zahteva, s katero država članica gostiteljica priznanje evropskega čezmejnega združenja, registriranega v drugi državi članici, pogojuje z vzajemnostjo glede priznanja njenega evropskega čezmejnega združenja v navedeni drugi državi članici;
- (e) zahteva, da je evropsko čezmejno združenje v matični državi članici registrirano določeno obdobje, da bi lahko delovalo v državi članici gostiteljici;
- (f) zahteva po pridobitvi dovoljenja ali odobritve organa države članice kot pogoj za prejemanje donacij iz vira v Uniji;
- (g) naslednje omejitve opravljanja gospodarskih dejavnosti, ne glede na to, ali se opravljajo redno ali občasno:
 - (i) splošne prepovedi opravljanja gospodarskih dejavnosti;
 - (ii) dovoljenje, da evropska čezmejna združenja gospodarske dejavnosti opravljajo le, če so take dejavnosti povezane s cilji, opisanimi v njihovem statutu;
 - (iii) zahteva, da opravljanje gospodarske dejavnosti ni primarni cilj ali dejavnost evropskega čezmejnega združenja.

Poglavje 3

Ustanovitev in registracija

Člen 16

Ustanovitev

1. Države članice zagotovijo, da je evropsko čezmejno združenje ustanovljeno po registraciji.
2. Države članice zagotovijo, da ima evropsko čezmejno združenje najmanj tri ustanovne člane.

3. Države članice zagotovijo, da ustanovni člani izrazijo svojo namero po ustanovitvi evropskega čezmejnega združenja bodisi s pisnim sporazumom, sklenjenim med njimi, bodisi s sporazumom na ustanovnem zasedanju evropskega čezmejnega združenja, ki je zabeležen v pisnem zapisniku; v ta namen ustanovni člani tak sporazum ali zapisnik ustrezno podpišejo.

Člen 17

Preoblikovanje neprofitnih združenj v evropsko čezmejno združenje

1. Države članice zagotovijo, da se lahko neprofitna združenja s sedežem v Uniji preoblikujejo v evropsko čezmejno združenje v isti državi članici.
2. Države članice zagotovijo, da vsako preoblikovanje odobri organ odločanja subjekta, ki se preoblikuje.
3. Države članice zagotovijo, da preoblikovanje ne povzroči razpustitve neprofitnega združenja, ki se preoblikuje, niti izgube ali prekinitve njegove pravne osebnosti.
4. Države članice zagotovijo, da so vsa sredstva in obveznosti prenesena na novoustanovljeno evropsko čezmejno združenje.
5. Države članice zagotovijo, da začne preoblikovanje učinkovati po registraciji novoustanovljenega evropskega čezmejnega združenja v skladu s členom 19.
6. Države članice zagotovijo, da je vpis, ki se nanaša na preoblikovano neprofitno združenje, izbrisan iz vseh registrov.

Člen 18

Vloga za registracijo

1. Države članice zagotovijo, da je vloga za registracijo evropskega čezmejnega združenja vložena pri pristojnem organu v državi članici, v kateri namerava imeti evropsko čezmejno združenje svoj registrirani sedež. Vlogi so priloženi naslednji dokumenti in informacije, ki so predloženi v uradnem jeziku navedene države članice ali katerem koli drugem jeziku, dovoljenem v skladu s pravom navedene države članice:
 - (a) ime evropskega čezmejnega združenja;
 - (b) statut evropskega čezmejnega združenja;
 - (c) poštni naslov predvidenega registriranega sedeža in elektronski naslov;
 - (d) imena in naslovi ter druge informacije, potrebne v skladu z veljavnim nacionalnim pravom za identifikacijo oseb, pooblaščenih za zastopanje evropskega čezmejnega združenja v poslih s tretjimi osebami in v sodnih postopkih, ter podatek o tem, ali lahko navedene osebe nastopajo same ali morajo delovati skupaj;
 - (e) pisni sporazum ustanovnih članov ali zapisnik ustanovnega zasedanja evropskega čezmejnega združenja, ki vsebuje tak sporazum, ki so ga ustrezno podpisali ustanovni člani, ali sklep o preoblikovanju iz člena 17;
 - (f) izjava članov izvršnega organa, da jim ni bilo prepovedano opravljanje funkcije člana odbora v primerljivih organih neprofitnih združenj ali podjetij.

Države članice ne zahtevajo dokumentov ali informacij poleg tistih, ki so navedeni v tem odstavku.

2. Ne glede na odstavek 3 države članice zagotovijo, da je za namen registracije vloga popolna takrat, ko vsebuje dokumente in informacije iz odstavka 1.
3. Z odstopanjem od drugega pododstavka odstavka 1 lahko države članice sprejmejo pravila, ki pristojnemu organu omogočajo, da poleg dokumentov ali informacij iz odstavka 1 zahteva še dodatne dokumente informacije, in sicer s pisno odločitvijo, naslovljeno na osebo, pooblaščen za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), ki vključuje ustrezno utemeljen pomislek, da bi bili cilji, opisani v statutu evropskega čezmejnega združenja, v nasprotju s pravom Unije ali določbami nacionalnega prava, skladnega s pravom Unije, če so navedeni dokumenti ali informacije potrebni.
4. Države članice zagotovijo, da je vlogo za registracijo evropskega čezmejnega združenja mogoče vložiti prek spleta.

Člen 19

Postopek registracije

1. Države članice zagotovijo, da je evropsko čezmejno združenje registrirano v 30 dneh od vložitve popolne vloge in da registracija velja po vsej Uniji.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ matične države članice brez odlašanja uradno obvesti pristojne organe vseh drugih držav članic o vsaki novi registraciji evropskega čezmejnega združenja.
3. Če informacije, predložene za namene registracije, niso popolne ali vsebujejo očitne napake, pristojni organ pozove evropsko čezmejno združenje, naj v razumnem roku, ki ni krajši od 15 dni od datuma, ko pristojni organ stopi v stik z osebo, pooblaščen za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), svojo vlogo dopolni ali popravi.
4. Ne glede na odstavek 1 tega člena države članice zagotovijo, da pristojni organ po prejemu popolne vloge v skladu s odstavkom 1 tega člena vlogo za registracijo evropskega čezmejnega združenja preveri in da jo zavrne le, če:
 - (a) vloga ne izpolnjuje zahtev iz člena 3;
 - (b) vloga ni dopolnjena ali popravljena v roku iz odstavka 3 tega člena;
 - (c) ni bilo mogoče preveriti identitete zakonitih zastopnikov evropskega čezmejnega združenja ali če je bilo ugotovljeno, da so bile ponarejene;
 - (d) pristojni organ po sprejetju odločitve iz člena 18(3) in po oceni vseh dokumentov in informacij, predloženih v odgovor na navedeno odločitev, ugotovi, da bi bili cilji, opisani v statutu evropskega čezmejnega združenja, v nasprotju s pravom Unije ali določbami nacionalnega prava, skladnega s pravom Unije;
 - (e) je bila katera koli oseba, pooblaščen za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), ali kateri koli član izvršnega organa obsojen zaradi storitve posebno hudega kaznivega dejanja.

Odločitev o zavrnitvi registracije je v pisni obliki, ustrezno utemeljena in naslovljena na osebo, pooblaščen za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d).

5. Če se pristojni organ odloči, da zavrne vlogo ali odločitve ni sprejel v 30 dneh od vložitve popolne vloge, države članice zagotovijo, da je ta odločitev ali neodločitev predmet učinkovitega sodnega nadzora.

Člen 20

Register

1. Vsaka država članica vzpostavi register za namene registracije evropskih čezmejnih združenj v skladu s členom 19.
2. Države članice zagotovijo, da so v registru shranjeni in posodobljeni naslednji dokumenti in informacije:
 - (a) statut evropskega čezmejnega združenja;
 - (b) kopija potrdila o evropskem čezmejnem združenju v skladu s členom 21;
 - (c) imena in naslovi ter druge informacije, potrebne v skladu z veljavnim nacionalnim pravom za identifikacijo oseb, pooblaščenih za zastopanje evropskega čezmejnega združenja v poslih s tretjimi osebami in v sodnih postopkih, ter podatek o tem, ali lahko navedene osebe nastopajo same ali morajo delovati skupaj;
 - (d) likvidacija ali razpustitev evropskega čezmejnega združenja.
3. Države članice zagotovijo, da registrirana evropska čezmejna združenja v 30 dneh od spremembe informacij v registru o tem uradno obvestijo pristojni organ svoje matične države članice.
4. Države članice zagotovijo, da so v spletni različici registra objavljene naslednje informacije:
 - (a) potrdilo o evropskem čezmejnem združenju v skladu s členom 21;
 - (b) likvidacija evropskega čezmejnega združenja;
 - (c) razpustitev evropskega čezmejnega združenja.
5. Države članice zagotovijo, da dokumenti in informacije iz odstavka 4 niso objavljeni več kot šest mesecev po razpustitvi evropskega čezmejnega združenja.
6. Države članice zagotovijo, da se po razpustitvi evropskega čezmejnega združenja osebni podatki v registru ne hranijo več kot dve leti.

Člen 21

Vsebinska potrdila o evropskem čezmejnem združenju

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi v petih dneh od registracije evropskega čezmejnega združenja izdajo potrdilo o evropskem čezmejnem združenju v digitalni in tudi papirni obliki. Države članice zagotovijo, da je potrdilo o evropskem čezmejnem združenju priznано kot dokazilo o registraciji evropskega čezmejnega

združenja. Potrdilo o evropskem čezmejnem združenju vključuje naslednje informacije:

- (a) enotno matično številko evropskega čezmejnega združenja in dvočrkovno oznako matične države članice;
 - (b) datum registracije evropskega čezmejnega združenja;
 - (c) datum morebitnega prenosa registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja;
 - (d) ime evropskega čezmejnega združenja;
 - (e) poštni naslov registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja in njegov elektronski naslov;
 - (f) cilje evropskega čezmejnega združenja, kot so določeni v njegovem statutu.
2. Po uradnem obvestilu osebe, pooblašene za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), da so se informacije, navedene v odstavku 1 tega člena spremenile, države članice v petih dneh od obvestila o navedenih spremembah izdajo posodobljeno potrdilo o evropskem čezmejnem združenju v digitalni in tudi papirni obliki.
- (2) Za olajšanje uporabe potrdila o evropskem čezmejnem združenju v vseh državah članicah, harmonizacijo njegove oblike in zmanjšanje upravnega bremena pristojnih organov držav članic in tudi evropskih čezmejnih združenj Komisija z izvedbenim aktom določi predlogo potrdila o evropskem čezmejnem združenju in njegove tehnične specifikacije. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člen 30(2).

Poglavje 4

Mobilnost

Člen 22

Prenos registriranega sedeža

1. Države članice zagotovijo, da ima evropsko čezmejno združenje pravico do prenosa svojega registriranega sedeža iz ene države članice v drugo.
2. Države članice zagotovijo, da prenos iz odstavka 1 ne povzroči razpustitve evropskega čezmejnega združenja ali ustanovitve nove pravne osebe v državi članici, v katero je prenesen njegov sedež. Države članice zagotovijo, da prenos registriranega sedeža ne vpliva na nobena sredstva ali obveznosti evropskega čezmejnega združenja, ki so obstajali pred prenosom, vključno z vsemi pogoji, ki jih vsebujejo pogodbe, ali kredite, pravice in obveznosti.
3. Države članice zagotovijo, da začne prenos učinkovati na datum registracije evropskega čezmejnega združenja v matični državi članici, v katero je sedež prenesen.
4. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena države članice zagotovijo, da pristojni organ države članice, v katero namerava evropsko čezmejno združenje prenesti svoj registrirani sedež, prenosa ne dovoli v nobenem od naslednjih primerov:

- (a) če evropsko čezmejno združenje ne izpolnjuje zahtev iz člena 3(1), (2) ali (3);
- (b) če je bil sprejet sklep iz člena 24(2) ali če je bilo izdano utemeljeno obvestilo iz člena 25(3);
- (c) če poteka postopek zaradi insolventnosti;
- (d) če proti osebam, pooblaščenim za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), kateremu koli članu izvršnega organa ali samemu evropskemu čezmejnemu združenju poteka postopek zaradi storitve posebno hudega kaznivega dejanja v prejšnji matični državi članici, če nacionalno pravo dopušča to možnost.

Člen 23

Postopek prenosa registriranega sedeža

1. Brez poseganja v katere koli veljavne določbe, ki so ugodnejše za zaposlene na podlagi nacionalnega prava ali prava Unije, države članice zagotovijo, da so zaposleni pri evropskem čezmejnem združenju, ki je pripravljeno prenesti svoj registrirani sedež, obveščeni o morebitnem prenosu in da imajo pravico, da pravočasno in vsaj en mesec pred izrednim zasedanjem iz odstavka 2 proučijo osnutek sklepa o odobritvi prenosa registriranega sedeža iz odstavka 2.
2. Države članice zagotovijo, da mora prenos registriranega sedeža sprejeti organ odločanja evropskega čezmejnega združenja na izrednem zasedanju. Navedeni sklep se sprejme z dvotretjinsko večino glasov, ki predstavljajo najmanj polovico vseh članov.
3. Države članice zagotovijo, da organ odločanja evropskega čezmejnega združenja zahtevo za prenos registriranega sedeža predloži pristojnemu organu države članice, v katero želi prenesti svoj registrirani sedež, o navedeni zahtevi pa obvesti pristojni organ svoje matične države članice. Zahteva vključuje naslednje:
 - (a) sklep organa odločanja evropskega čezmejnega združenja o odobritvi prenosa;
 - (b) potrdilo o evropskem čezmejnem združenju;
 - (c) predlagani naslov registriranega sedeža evropskega čezmejnega združenja v državi članici, v katero je sedež prenesen;
 - (d) statut evropskega čezmejnega združenja, v katerem je po potrebi navedeno njegovo novo ime;
 - (e) predlagani datum prenosa;
 - (f) poročilo, v katerem so pojasnjeni zaščitni ukrepi za upnike in zaposlene, če je to ustrezno v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom.
4. Države članice lahko sprejmejo pravila, ki pristojnemu organu države članice, v katero želi evropsko čezmejno združenje prenesti svoj registrirani sedež, omogočajo, da poleg dokumentov ali informacij iz odstavka 3 zahteva še dodatne dokumente ali informacije, in sicer s pisno odločitvijo, naslovljeno na osebo, pooblaščeno za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), ki vključuje ustrezno utemeljen pomislek, da bi bili cilji, opisani v statutu evropskega čezmejnega združenja, v nasprotju z določbami nacionalnega prava navedene države članice, če so navedeni dokumenti ali informacije potrebni za oceno navedene zadeve.

5. Države članice zagotovijo, da je pristojni organ države članice, v katero namerava evropsko čezmejno združenje prenesti svoj registrirani sedež, pooblaščen za odločanje o zahtevi za prenos. Pristojni organ ima pravico zahtevo zavrniti le, če:
 - (a) niso izpolnjene zahteve iz odstavka 2 tega člena;
 - (b) zahteva ne vključuje vseh elementov, potrebnih v skladu z odstavkom 3;
 - (c) nastopi ena od okoliščin iz člena 22(4);
 - (d) pristojni organ po sprejetju odločitve, kot je določena v tem odstavku, in po oceni vseh dokumentov in informacij, predloženih v odgovor na navedeno odločitev, ugotovi, da bi bili cilji, opisani v statutu evropskega čezmejnega združenja, v nasprotju z nacionalnim pravom, skladnim s pravom Unije.
6. Pristojni organ sprejme odločitev iz odstavka 5 tega člena v 30 dneh od prejema zahteve za prenos registriranega sedeža iz odstavka 3.
7. Ne glede na odstavek 6 države članice zagotovijo, da je prenos izveden v 30 dneh od vložitve popolne vloge.
8. Če informacije, predložene za namene prenosa, niso popolne ali vsebujejo očitne napake, pristojni organ pozove evropsko čezmejno združenje, naj v razumnem roku, ki ni krajši od 15 dni od datuma, ko pristojni organ stopi v stik z osebo, pooblaščeno za zastopanje evropskega čezmejnega združenja iz člena 18(1), točka (d), svojo vlogo dopolni ali popravi.
9. Države članice zagotovijo, da pristojni organ nove matične države članice registrira evropsko čezmejno združenje in posodobi potrdilo o evropskem čezmejnem združenju v zvezi z elementi, navedenimi v odstavku 1 člena 21.
10. Države članice zagotovijo, da pristojni organ matične države članice po prenosu registriranega sedeža o tem brez odlašanja uradno obvesti pristojne organe drugih držav članic. Po prejemu tega uradnega obvestila pristojni organ prejšnje matične države evropsko čezmejno združenje izbriše iz registra.

Poglavje 5

Razpustitev

Člen 24

Prostovoljna razpustitev

1. Države članice zagotovijo, da je evropsko čezmejno združenje razpuščeno le s sklepom njegovih članov in le v naslednjih primerih:
 - (a) cilj evropskega čezmejnega združenja je bil dosežen;
 - (b) čas, za katerega je bilo ustanovljeno, je potekel;
 - (c) iz katerega koli razloga v skladu z njegovim statutom.
2. Države članice zagotovijo, da ima organ odločanja evropskega čezmejnega združenja pravico evropsko čezmejno združenje razpustiti le s sklepom, sprejetim z

dvotretjinsko večino glasov, ki predstavljajo najmanj polovico vseh članov, na izrednem zasedanju.

Države članice zagotovijo, da po likvidaciji evropskega čezmejnega združenja, kot je določena v členu 28, pristojni organ evropsko čezmejno združenje izbriše iz registra šele, ko je likvidacija končana, in da so ustrezne informacije v informacijskem sistemu za notranji trg ustrezno posodobljene.

Člen 25

Neprostopvoljna razpustitev

1. Z odstopanjem od člena 26(1) države članice zagotovijo, da lahko evropsko čezmejno združenje neprostopvoljno razpusti le pristojni organ matične države članice v okoliščinah in v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.
2. Države članice lahko neprostopvoljno razpustitev evropskega čezmejnega združenja določijo le na podlagi enega od naslednjih razlogov:
 - (a) neskladnosti evropskega čezmejnega združenja z neprofitnim namenom;
 - (b) resne grožnje javnemu redu ali javni varnosti, ki jo povzročajo dejavnosti evropskih čezmejnih združenj;
 - (c) obsodbe evropskega čezmejnega združenja ali članov njegovega izvršnega organa zaradi storitve hudega kaznivega dejanja.
3. Če ima pristojni organ pomisleke glede obstoja enega od razlogov iz odstavka 2 tega člena, evropsko čezmejno združenje z utemeljitvijo v pisni obliki obvesti o svojih pomislekih, evropskemu čezmejnemu združenju pa določi razumen rok za predložitev odgovorov v zvezi z navedenimi pomisleki.
4. Države članice zagotovijo, da če pristojni organ po ustrezni proučitvi odgovorov evropskega čezmejnega združenja v skladu z odstavkom 3 tega člena ugotovi, da je treba evropsko čezmejno združenje razpustiti, ker je bil ugotovljen eden od razlogov iz odstavka 2 tega člena, sprejme pisno odločitev v ta namen. Odločitev za razpustitev evropskega čezmejnega združenja se lahko sprejme le, če za odpravo pomislekov pristojnega organa ni na voljo nobenih manj omejevalnih ukrepov.
5. Države članice zagotovijo, da je odločitev iz odstavka 4 tega člena utemeljena, da je predmet učinkovitega sodnega nadzora in da ne začne veljati, dokler se izvaja sodni nadzor.
6. Države članice zagotovijo, da pristojni organ evropsko čezmejno združenje obvesti o svoji odločitvi, evropsko čezmejno združenje pa pravočasno izbriše iz registra šele po začetku veljavnosti odločitve iz odstavka 4 in po končani likvidaciji evropskega čezmejnega združenja, kot je določeno v členu 26. Pristojni organ pristojnim organom držav članic sporoči ustrezne informacije.

Člen 26

Likvidacija v primeru razpustitve

1. Države članice zagotovijo, da razpustitvi evropskega čezmejnega združenja, kot jo določata člena 24 in 25, sledi njegova likvidacija.

2. Države članice zagotovijo, da se morebitna sredstva razpuščenega evropskega čezmejnega združenja, ki ostanejo po odštetju finančnih interesov morebitnih upnikov, prenesejo na neprofitni subjekt, ki opravlja podobno dejavnost kot razpuščeno evropsko čezmejno združenje, ali da se sredstva prenesejo na lokalni organ, ki jih mora uporabiti za dejavnost, ki je podobna dejavnosti, ki jo je opravljalo razpuščeno evropsko čezmejno združenje.

Poglavje 6

Uporaba in upravno sodelovanje

Člen 27

Pristojni organi

1. Vsaka država članica imenuje pristojni organ (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ), odgovoren za uporabo te direktive.
2. Države članice uradno obvestijo Komisijo o imenih pristojnega organa, imenovanega v skladu z odstavkom 1. Komisija objavi seznam imenovanih pristojnih organov.
3. Države članice Komisijo uradno obvestijo o imenih in nalogah drugih pristojnih organov, ustanovljenih ali imenovanih za namene nacionalnih pravil, ki se uporabljajo za najbolj podobno neprofitno združenje v njihovem nacionalnem pravnem redu, kot je opredeljeno v členu 4(4), če je to ustrezno.

Člen 28

Upravno sodelovanje

1. Pristojni organi držav članic uspešno in učinkovito sodelujejo med seboj in si pomagajo za namene uporabe določb te direktive.
2. Upravno sodelovanje in izmenjave informacij med pristojnimi organi v skladu s členom 17, členom 18, členom 19(2), členom 19(4), členom 23(5), členom 23(6), členom 23(7), členom 24(3), členom 25(6) in členom 27 potekajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1024/2012.
3. Države članice zagotovijo, da se informacije, evidentirane v informacijskem sistemu za notranji trg, posodablajo, druga drugo pa obvestijo o spremembah prejšnjih informacij, sporočenih v skladu z Uredbo (EU) št. 1024/2012.

Člen 29

Poročanje

Komisija najpozneje do [sedem let po roku za prenos], nato pa vsakih pet let, poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o prenosu in uporabi te direktive. Komisija lahko v ta namen od držav članic zahteva, da po možnosti prek digitalnih orodij delijo zbirne podatke, ki se nanašajo na evropska čezmejna združenja, registrirana na njihovem ozemlju.

Poglavje 7

Končne določbe

Člen 30

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu člena 3(2) Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicu na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 31

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone, druge predpise in upravne določbe, potrebne za uskladitev s to direktivo, [dve leti po začetku veljavnosti te direktive]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.
3. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 32

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 33

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanjih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice**
- 3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve**
 - 3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje*
 - 3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve*
 - 3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih*
 - 3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke**

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih čezmejnih združenjih

1.2. Zadevna področja

Notranji trg in socialno gospodarstvo

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

x **Nov ukrep**

.. **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**⁴⁹

.. **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

.. **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Splošni cilj te pobude je izboljšati delovanje notranjega trga z odpravo upravnih in regulativnih ovir za neprofitna združenja, ki delujejo prek meja, da se izkoristila ves njihov potencial za ustvarjanje gospodarske in družbene vrednosti v EU.

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Izboljšati možnosti neprofitnih združenj za pridobitev pravne osebnosti, priznane v drugih državah članicah, s tem pa zagotoviti enako obravnavo na notranjem trgu.

Specifični cilj št. 2

Zmanjšati regulativne formalnosti neprofitnih združenj, ki delujejo v več kot eni državi članici.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Ukrepi politike na ravni EU bi zmanjšali obstoječe ovire za čezmejne dejavnosti in mobilnost neprofitnih združenj v EU. Pričakovani učinki so:

za države članice

S spremembami vzpostavitve te nove pravne oblike na nacionalni ravni, oblikovane za čezmejne namene, bodo pristojnim organom nastali stroški prilagajanja in stroški izpolnjevanja obveznosti/upravno breme, ki bodo različni glede na obseg teh sprememb.

Neprofitna združenja, ki delujejo čezmejno, se morajo zdaj v državah članicah, v katere se želijo širiti, registrirati ali ustanoviti podružnico, odvisno od obsega njihovih dejavnosti. Pričakuje se, da bo s tem predlogom odpravljena ta zahteva, ki se nanaša na ustanovitev in priznavanje pravne osebnosti ter pravne in poslovne sposobnosti, posledično pa bo dolgoročno zmanjšano breme za javne organe.

⁴⁹

V skladu s členom 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Kratkoročno bo uvedba nove pravne oblike od pristojnih organov zahtevala, da se seznanijo z novim okvirom in zagotovijo ustrezno registracijo.

Ob upoštevanju enkratnih stroškov za prilagoditev postopkov registracije in registrov bodo stroški odvisni od potrebe po prilagoditvi sedanjih registrov ali vzpostavitvi novega (spletnega) registra. Države članice bodo imele možnost, da prilagodijo obstoječe registre ali vzpostavijo nove, hkrati pa bodo morale v primeru novoustanovljene pravne oblike zagotoviti možnost spletne registracije. Opozoriti je treba, da v državah članicah, v katerih ni vzpostavljen poseben register za združenja, obstajajo (ali se lahko uporabijo) drugi mehanizmi za zagotovitev, da se lahko neprofitna združenja registrirajo. Ocena učinka v podporo zakonodajnemu predlogu je pokazala, da bodo enkratni stroški prilagajanja po pričakovanih povprečno znašali do 100 000 EUR za posamezno državo članico. Posledično se ti ne štejejo za posebno breme, saj se po izvedbi te prilagoditve pričakuje, da se bodo pristojni organi vrnili k svojim običajnim nalogam. Zato ni mogoče pričakovati nobenih znatnih dodatnih letnih tekočih stroškov.

V tistih državah članicah, v katerih je treba vzpostaviti registre, jih preoblikovati ali v obstoječem registru ustvariti novo „registracijsko postavko“, bi bilo priporočljivo spodbujati digitalne registre. V oceni učinka je na podlagi znanih primerov ocenjeno, da stroški orodja za spletno registracijo (ob predpostavki, da register že obstaja) znašajo med 42 000 EUR in 270 000 EUR. Kratko- do srednjeročno se lahko od pristojnih organov zahteva, da vložijo v nakup takih orodij in prilagodijo procese, vključno z usposabljanjem osebja. Stroški prilagajanja in letni stroški vzdrževanja digitalnih registrov v državah članicah so po ugotovitvah neznatni.

Ta predlog spodbuja tudi ukrepe za zagotovitev interoperabilnosti nacionalnih registrov z obstoječimi orodji na ravni EU, kot je enotno digitalno vstopno mesto, da se omogočita avtomatizirana dostop do podatkov in njihova izmenjava, in/ali uporabe dogovorjenih minimalnih standardov, da se zagotovi primerljivost podatkov in da bo informacijski sistem za notranji trg (IMI) spodbujal upravno sodelovanje med pristojnimi organi.

Nazadnje, države članice bi morale vzpostaviti dejavnosti ozaveščanja za večjo prepoznavnost nove pravne oblike na nacionalni ravni.

Za Evropsko komisijo

Stroški Evropske komisije za zbiranje informacij in njihovo dodajanje na enotno digitalno vstopno mesto/portal Tvoja Evropa so ocenjeni na 300 000 EUR enkratnih stroškov (program Enotni trg) za pokritje dodatnih odhodkov, potrebnih za dodajanje informacij za neprofitna združenja, in na 100 000 EUR letnih stroškov za vzdrževanje.

Evropska komisija bo morala v proračunu predvideti tudi stroške, potrebne za prilagoditev informacijskega sistema za notranji trg, da bo omogočal upravno sodelovanje med pristojnimi organi v državah članicah, določeno v tem predlogu. Ti so ocenjeni na 125 000 EUR letnih stroškov (program Enotni trg);

Za neprofitna združenja / MSP

Neprofitnim združenjem, vključno z neprofitnimi združenji, ki se štejejo za MSP (ob upoštevanju, da združenja, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, ustrezajo

opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij), pobuda ne nalaga novih upravnih obveznosti.

Namen je odpraviti ovire za čezmejne dejavnosti neprofitnih združenj. Ker imajo mala neprofitna združenja običajno manj virov in zmogljivosti za premagovanje obstoječih ovir, se pričakuje, da bodo prilagoditve vstopa in delovanja pozitivno vplivale na konkurenčni položaj neprofitnih združenj velikosti MSP.

Pričakuje se, da se bodo zmanjšali stroški začetka delovanja neprofitnih združenj, ki delujejo prek meja, in tudi njihovi ponavljajoči se stroški:

- presežni stroški začetka delovanja za nove čezmejne dejavnosti se bodo po oceni zmanjšali za 2 150 EUR na posamezni začetek delovanja. V ocenjenem 15-letnem časovnem okviru bi lahko to zmanjšanje presežnih stroškov znašalo do 378 milijonov EUR;
- zmanjšanje presežnih stroškov, povezanih s čezmejnimi dejavnostmi (ponavljajoči se stroški, npr. upravni stroški in stroški izpolnjevanja obveznosti) je ocenjeno na 770 milijonov EUR na leto. V ocenjenem 15-letnem časovnem okviru bi lahko prihranki stroškov znašali 8,5 milijarde EUR.

V oceni učinka so pojasnjene možnosti za zmanjšanje stroškov delovanja zlasti neprofitnih združenj, ki delujejo v več državah članicah, in sicer zaradi harmonizacijskega učinka predloga ter poenostavitve regulativnih in upravnih postopkov, ki bo zmanjšala potrebe po zbiranju informacij, redni zunanji svetovalni podpori in notranjem osebju, ki se ukvarja s skladnostjo.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Kazalnik št. 1 (specifični cilj št. 1)

Kazalniki bodo naslednji:

- raven izpolnjevanja s strani držav članic (tj. hitrost prenosa, zadeve v postopkih za ugotavljanje kršitev)
- zmanjšanje presežnih stroškov neprofitnih združenj, uresničeno zaradi zmanjšanja regulativnih in upravnih formalnosti za začetek delovanja in v smislu tekočih stroškov
- število, velikost in geografska porazdelitev registriranih čezmejnih združenj/evropskih čezmejnih združenj v EU

Kazalniki se bodo merili glede na izhodišče (npr. stroški pred začetkom izvajanja, predvsem na podlagi podatkov ocenjevanj/teoretičnih raziskav/posvetovanj z deležniki in nacionalnimi organi, spletnih registrov v državah članicah (z združenimi informacijami na ravni EU, če so podatki na voljo), informacij, zbranih z anketami). Cilj je ocenjen s spremembami stroškov evropskih čezmejnih združenj in s spremembami števila registriranih čezmejnih združenj. Natančnejšega cilja ni mogoče opredeliti, saj so številke odvisne tudi od več drugih dejavnikov, ki niso povezani s predlogom (npr. nepredvidljivost njegove uvedbe, povezave z nacionalnimi tradicijami, gospodarski in družbeni izzivi).

Kazalnik št. 2 (specifični cilj št. 2)

Kazalnik bo naslednji:

- zaznano zadovoljstvo neprofitnih združenj, ki privzamejo novo pravno obliko evropskega čezmejnega združenja na notranjem trgu.

Kazalnik se bo meril glede na izhodišče (npr. število registracij na začetku izvajanja. Cilj se ocenjuje s povečanjem števila.

Kazalniki se bodo merili vsakih pet let, pri čemer se bo merjenje začelo šele po tem, ko bodo ukrepi v celoti preneseni in se bodo začeli izvajati v državah članicah, da se bo upoštevalo v poročilu o oceni te direktive, ki se pričakuje sedem let po roku za prenos predlagane direktive in nato vsakih pet let.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Ta predlog se bo izvajal v več fazah. Po začetku veljavnosti te direktive se bo začelo delo za prilagoditev orodja IT za njeno izvajanje, in sicer informacijskega sistema za notranji trg (IMI) in enotnega digitalnega vstopnega mesta, da bi se pred iztekom roka za prenos povezali pristojni organi v državah članicah in objavili potrebne informacije. Komisija bo hkrati in za lažje izvajanje te direktive z izvedbenim aktom uzakonila delo na področju priprave predloge potrdila o evropskem čezmejnem združenju.

Začasno časovnico izvajanja je mogoče ponazoriti tako:

- 2024: začetek veljavnosti te direktive,
- 2025: prilagoditev informacijskega sistema za notranji trg, enotnega digitalnega vstopnega mesta,
- 2025–2026: izvedbeni akt o potrdilu o evropskem čezmejnem združenju,
- 2026: prenos in uporaba s strani držav članic,
- sedem let po roku za prenos in nato vsakih pet let: poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

Predlog je osredotočen na neprofitna združenja, ki delujejo prek meja na notranjem trgu.

Obstoječa regulativna raznolikost in/ali omejitve med državami članicami kažejo, da težava ni ustrezno obravnavana na nacionalni ravni in da zaradi neobstoja mehanizmov za vzajemno priznavanje med državami članicami čezmejna narava zahteva evropsko rešitev za odpravo ugotovljenih ovir za čezmejne dejavnosti in čezmejno mobilnost neprofitnih združenj na enotnem trgu. Poleg tega je ukrepanje ali neukrepanje posameznih držav članic najpogosteje usmerjeno v njihov konkretni

nacionalni okvir, države članice pa si običajno ne bi prizadevale olajšati čezmejne razsežnosti.

Usklajen pravni okvir za čezmejne dejavnosti neprofitnih združenj je zato lažje doseči na ravni EU. Države članice teh težav same ne bi mogle zadovoljivo odpraviti.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Dokazna podlaga tega predloga izhaja iz raziskav (npr. zunanjih študij) in posvetovalnih dejavnosti, podprta pa je bila tudi z namensko zunanjo študijo.

V predlogu so upoštevana tudi spoznanja iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 17. februarja 2022 s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije (2020/2026(INL)) in tudi spoznanja iz predloga Komisije iz leta 1992 o vzpostavitvi evropske pravne oblike za združenja, tj. evropsko združenje. Vendar je bil predlog zaradi kritik držav članic (npr. subsidiarnost in neustreznost pravne podlage v primerjavi z njegovim področjem uporabe in nameni, poleg tega pa naj ne bi izpolnjeval nobene dokazane potrebe, njegove določbe niso vključevale raznolikosti nacionalnih zakonodaj in združenjem je nalagal preveliko upravno breme) sčasoma umaknjen.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog prispeva k političnim ciljem evropskega zelenega dogovora in digitalnega desetletja do leta 2030. Natančneje, obravnava politično prednostno nalogo Komisije z naslovom „Gospodarstvo za ljudi“, s čimer prispeva k cilju „gospodarstva, ki se lahko učinkovito odziva na potrebe državljanek in državljanov EU za zagotovitev socialne pravičnosti in blaginje“. V tem smislu je ta direktiva povezana z drugimi ukrepi akcijskega načrta za socialno gospodarstvo iz decembra 2021, skupaj z njimi pa tvori naslednji sveženj za socialno gospodarstvo: predlog Priporočila Sveta o razvoju okvirnih pogojev socialnega gospodarstva v državah članicah in dva delovna dokumenta služb Komisije o „ustreznih okvirih obdavčitve za subjekte socialnega gospodarstva“ in „nediskriminatorni obdavčitvi dobrodelnih organizacij in njihovih donatorjev: načela iz sodne prakse EU“.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Stroški, potrebni za prilagoditev področja uporabe enotnega digitalnega vstopnega mesta neprofitnim združenjem in uporabe informacijskega sistema za notranji trg, da bo omogočal upravno sodelovanje med pristojnimi organi v državah članicah, kot je določeno v tem predlogu, se bodo financirali v okviru programa za enotni trg.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

“ Časovno omejeno

- “ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- “ med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

x Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini izvrševanja proračuna⁵⁰

x Neposredno upravljanje – Komisija:

- x z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- “ prek izvajalskih agencij.

“ Deljeno upravljanje z državami članicami.

“ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- “ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- “ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- “ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- “ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- “ subjektom javnega prava,
- “ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- “ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- “ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Predlog bo izkoristil orodja IT, ki se že financirajo v okviru programa za enotni trg in jih upravlja Komisija, zlasti informacijski sistem za notranji trg za upravno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic in enotno digitalno vstopno mesto.

⁵⁰ Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Komisija bo o izvajanju te direktive Evropskemu parlamentu in Svetu prvič poročala sedem let po roku za prenos Direktive, nato pa vsakih pet let.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Za upravno sodelovanje med pristojnimi organi v državah članicah, določeno v predlogu, se bosta uporabila že obstoječa informacijski sistem za notranji trg in enotno digitalno vstopno mesto, ki ju upravlja Komisija (GD GROW). V ta namen predlagana direktiva razširja področje uporabe informacijskega sistema za notranji trg in enotnega digitalnega vstopnega mesta. To zahteva uporabo sredstev za prilagoditev informacijskega sistema za notranji trg potrebam predlagane direktive, medtem ko se za prilagoditev enotnega digitalnega vstopnega mesta uporaba dodatnih sredstev ne zdi potrebna.

Ta predlog ne spreminja načina upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja ali strategije kontrol, ki so že uvedeni za sistem in jih uporablja Komisija.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Glavno ugotovljeno tveganje se nanaša na prekoračitve rokov in stroškov zaradi nepredvidenih težav pri uvajanju informacijske tehnologije v zvezi s prilagoditvijo informacijskega sistema za notranji trg. Tveganje je ublaženo z dejstvom, da je informacijski sistem za notranji trg že vzpostavljen in da ima ustrezna služba Komisije izkušnje s prilagajanjem sistema novim poslovnim potrebam.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Ta predlog ne vpliva na stroškovno učinkovitost obstoječih kontrol Komisije.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Ta ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga se nanaša na odhodke za zaposlene in javno naročanje, uporabljajo pa se standardna pravila za tovrstne odhodke.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Program za enotni trg	dif./nedif. ⁵¹	držav Efte ⁵²	držav kandidatkin in potencialnih kandidatkin ⁵³	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
1	[03.02.01.02 – „Orodja za upravljanje notranjega trga“]	dif./nedif. =	Da	Da	NE	NE

⁵¹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵³ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- " Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- " Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka	1. Enotni trg, inovacije in digitalno
--	----------	---------------------------------------

GD GROW			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SKUPAJ
X Odobritve za poslovanje										
Proračunska vrstica: 03.02.01.02 – „Orodja za upravljanje notranjega trga“	obveznosti	(1a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	plačila	(2a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁵⁴										
		(3)								
Odobritve za GD GROW SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	plačila	= 2a + 2b + 3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

⁵⁴

Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

x Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	plačila	(5)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
□ Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve iz RAZDELKA 1 večletnega finančnega okvira	obveznosti	= 4 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	plačila	= 5 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v [Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga](#) (Priloga 5 k Sklepu Komisije o notranjih pravilih za izvrševanje oddelka splošnega proračuna Evropske unije za Komisijo), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SKUPAJ
GD GROW									
X Človeški viri		0,217	0,217	0,155	0,155	0,00	0,00	0,00	0,744
X Drugi upravni odhodki		0	0,054	0,054	0,054	0,00	0,00	0,00	0,162
GD GROW SKUPAJ	odobritve	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906
--	---	-------	-------	-------	-------	------	------	------	-------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV 1 do 7 SKUPAJ	obveznosti	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756
	plačila	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	vrsta ⁵⁵	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 in 2																		
Razviti modul informacijskega sistema za notranji trg	Sistem IT	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Razvojni stroški enotnega digitalnega vstopnega mesta / portala Tvoja Evropa	Sistem IT	0,150	1	0,300	1	0,100	1	0,100	1	0,100							1	0,6
Seštevek za specifični cilj št. 1			2	0,425	2	0,225	1	0,100	1	0,100								0,85
SKUPAJ																		

⁵⁵ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- " Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SKUPAJ
--	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0,217	0,217	0,155	0,155				0,744
Drugi upravni odhodki	0	0,054	0,054	0,054				0,162
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,217	0,271	0,209	0,209				0,906

Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁵⁶ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ	0,217	0,271	0,209	0,209	0,209	0,209		1,324
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁵⁶ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- " Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- X Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto 2024	Leto 2025	Leto 20 26	Leto 20 27	Leto 20 28	Leto 2029	Leto 2030
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	1,5	1,5	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (posredne raziskave)							
01 01 01 11 (neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)							
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)							
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ	1,5	1,5	1	1	1	1	1

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	1,5 EPDČ za sekretariat komitološkega odbora in nadzor nad izvajanjem predloga ter tudi za pomoč skupini za informacijski sistem za notranji trg in skupini za enotno digitalno vstopno mesto/portal Tvoja Evropa za prispevke politike in poslovne prispevke med izvajanjem projekta in tudi po začetku izvajanja modula informacijskega sistema za notranji trg.
Zunanji sodelavci	

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- X se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Komisija bo uporabila sredstva iz programa za enotni trg za podporo te pobude, proračunska vrstica 03.02.01.02 – „Orodja za upravljanje notranjega trga“.

- " zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

- " zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- X ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ⁵⁷	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

⁵⁷

Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- X Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

“ za lastna sredstva,

“ za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice “

v mio. EUR (na tri decimalna mesta
natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁵⁸					
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	
Člen							

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

--

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

--

⁵⁸ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.